

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 5. De possessore iuris conferendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

son in dict. leg. Barbarius numero 70. nam in presenti concurrunt titulus, & quasi possessio, cum errore communi, seu tolerantia ac publica utilitas propter quæ acta fuffinentur ex dict. l. Barbarius, vt per lafon. ibi, n. 20. & 21. &c. Vnde dicta limitatio Bart. non videtur tenenda. Nec obstat d. l. 1. nam t. diuersa est ratio in specie illius in qua non concurrunt titulus, nec agitur de officio publico.

Nec etiam t. obest d. l. quæstum, tum quia non loquitur in officio publico, tum etiam, quia loquitur de manumissione, quam vt alienationem non potest facere, quia committit crimen læsæ maiestatis, non solum ex quo accusatus est, sed etiam ex quo committit illud delictum, per quod incurrit ipso iure penam confiscationis bonorum. l. fin. C. ad l. lulum maiestatis.

Secundo ampliatur, t. vt procedat, etiam si Episcopus, seu Prælati esset depositus per sententiam, seu lata contra eum sententia declaratoria, si ab ea appellauit, nam pendente appellatione non prohibetur fungi honoribus suæ Dignitatis, Episcopaliaque iura exercere, & qui prouocauit non dicitur condemnatus, gloss. in cap. sepe verb. rata, de appellat. & in summa 8. quæstion. 4. & sequuntur, Abb. dicens communiter approbari à Doctoribus in d. cap. sepe, num. 15. & ibi Francus à num. 32. idem Abb. in cap. omnipotens de accusatio. num. 3. & ibi Felin. 1. & Corral. d. 2. part. cap. 4. n. 14. & 3. part. capit. 6. numero 9. & conducunt dicta infra 11. parte capituli tertio, articulo 91.

Secus si non appellauit, vel alias sententia transiit in rem iudicatam, t. nam tunc ab eo gesta non valent, vt ex citatis constat; quamuis sententia solum esset declaratoria criminis, quæ sufficit, cum poena, seu priuatio imponitur ipso iure, nec est necessaria sententia priuatoria, seu declaratoria poenæ, quidquid dicat Pacianus d. l. 2. cap. 22. nu. 14. contra quem tenet additio Calleti ibi litera C. licet secus sit, vbi priuatio non imponitur ipso iure, vt in dict. cap. 3. a numero 97.

CAP. V.

De possessore iuris conferendi.

S V M M A R I A.

Sufficit enim qui confert Beneficium, esse in quasi possessione iuris conferendi, licet apud eum non sit proprietas, nam collatio, presentatio, vel electio ad eum pertinet, qui est in quasi possessione horum iurium, cum sint fructus eorum, qui ad possessorem bona fidei spectant non ad Dominum, & consequenter prouisus a possessore præfertur prouiso à proprietario à numero primo.

Indultum Cardinalis Ordinarij collatoris de conferendis Beneficiis suæ Diocesis, seu ad collationem suam de iure spectantibus, non comprehendit Beneficia, in quorum possessione conferendi alius erat, num. 5. sicut non caput Beneficia, ad collationem inferiorum spectantia, etiam dispositioni Papæ reservata, nisi sit facta de illis expressa mentio, nu. 6. quia non auget indultum iurisdictionem ordinariam, sed illam præseruat, n. 7. nec tollit optionem, n. 8.

Sufficit quem esse possessorem iuris patronatus, in consequentiam, & non principaliter, vt possit valide præsen-

tare, & sic bona fidei possessor Castri, seu Villæ, vel Comitatus, ratione cuius competit ius presentandi, ac Ecclesiam ibi, vel alias suam, licet nunquam antea præsentauerit, potest presentare, quia dignitas siue Castri aut Comitatus videtur hoc ius presentandi semper retinuisse numero 9. quamuis D. Sahagun dicat, bonorum possessionem ad presentandum, nunquam sufficere ex capitul. cum Bertholdus de re iudicata, numero 10.

Ex eo creditor cui fuit pignori data vniuersitas, in qua est ius patronatus, non presentat, quod debet fructus pignoris restituere, vel computare, seu compensare, quod non potest fieri in fructibus iuris patronatus, numero 11. & à ratione cessante id non procedit in terminis capituli salubriter de usuris, secundum Lambertum num. 12. quæ limitatio non placet, numero decimotertio.

De intellectu dicti capituli salubriter remissine, numero 14.

Quod dictum est de possessore Castri Villæ, seu Comitatus, idem erit in possessore maioratus, ratione cuius competit ius patronatus, seu presentandi, quod est ius quoddam vniuersale sicut, feudum num. 15. & quando maioratus non esset ius vniuersale, vt videtur, verum in maioratu bonorum particularium, sufficit quod ius patronatus sit annexum bonis maioratus, & c. numero decimosexto & 17. vbi ponitur resolutio Rote.

In his Regnis ex lege Tauri ex qua possessio maioratus, civilis, & naturalis, transit in verum successorem, licet alius apprehenderit possessionem illius, consequenter etiam transit in eum possessio iuris patronatus, illi annexi, & non in alium, qui apprehendit possessionem maioratus, num. 18. nisi forte verus successor amittat suam possessionem ex negligentia decennij, vel alias num. 19.

Idem etiam, quod dictum est de possessore Castri, Villæ, seu Comitatus, erit in bona fidei possessore Dignitatis, aut Beneficij, ad quod spectat presentatio, seu collatio, dummodo non sint reservata. Nam tunc non valebit presentatio, vel collatio, propter decretum irritans, quod infert, & annullat titulum, & possessionem, & c. & consequenter etiam fructuum acquisitionem impedit, & c. à n. 20.

In Beneficiis reservatis possidens Beneficium, etiam cum bona fide, ex prouisione Ordinarij, non facit fructus suos, sed contra eum fit condemnatio fructuum, à die intrusionis, n. 24. quamuis alias non fiat condemnatio fructuum nisi à die morte litis, etiam in spolio, & remedio Cap. reintegranda, nisi constet de mala fide, numero 25. nisi sit spoliū violentum aut attentatum, numero 26.

Procedit non solum in reservatione clausa in corpore iuris, sed etiam in aliis reservationibus, etiam non data scientia illarum in prouiso, contra Aneam de Falcon. & Rotam. & distinctio inter reservationem clausam in corpore iuris, vel de certo Beneficio, & alias procedit ad effectum spoliij, magis de stylo Rote, quam de iure non est habenda ad casum & effectum acquisitionis, & condemnationis fructuum, in quo potius est stylus Papæ contrarius, à numero vigesimo primo.

Sententia Aneæ posset procedere, si Beneficium esset simpliciter reservatum, sine dicto decreto irritante, quod tamen solet apponi, aut si non apponeretur cum tam amplis verbis, & c. n. 32.

Ad presentationem, seu collationem sufficit quasi possessio defuncti, seu antecessoris. Nam ea transit in hæ-

redem, seu successorem, absque noua apprehensione, seu exercitio, quia quasi possessio iurium incorporalium, transit in heredem absque apprehensione, & exercitio, contra Rotam, & alios, a numero trigesimo tertio.

Id absque dubio procedit in quasi possessione iuris patronatus, seu conferendi, quae erat apud antecessorem ratione Dignitatis, seu Beneficii, Castri, Vile vel Comitatus, quae continuatur in successorem, sine apprehensione, & retinetur per Ecclesiam, seu Dignitatem etiam mortuo prelato, & c. a numero trigesimo septimo, & ponitur resolutio Rota, & idem est in quasi possessione domus, seu familiae, numero quadragesimo secundo. Et sic contraria sententia, non potest conueniri quasi possessioni iuris conferendi, n. 43. & n. 44. resolutio Rota.

Quod dictum est presentatum a possessore praeferi presentato a proprietario, procedit quando fuit processu ad institutionem antequam constaret de proprietate, secus si prius constaret de proprietate secundum Abbatem, & alios, & Rotam, a n. 45. de qua limitatione dubitat Rochus, num. 53. & auctor videtur falsa absolute a n. 54.

Acquiruntur dicta quasi possessio ex unico actu a n. 59. & ponitur resolutio, & decisio Rota, attenditur quae & spectatur ultimus actus, & immediatus, n. 63. & 64. ubi ponitur decisio Rota.

Illud tamen accipiendum est, nisi actus ex quo praetenditur acquisita quasi possessio, factus sit sine praedictio iuris alterius, num. sexagesimo quinto, ubi ponitur resolutio Rota.

Ad acquisitionem possessionis ad effectum de quo agitur, scilicet validitatem collationis, presentationis, vel electionis, requiruntur requisita posita per consilium Caldericum, quod Rota servat, numero sexagesimo sexto.

Primo requiritur bona fides. Secundo, quod praesentatio, vel electio sit admissa, & secuta institutio vel confirmatio. Tercio, quod prouisus fuerit in possessione Beneficii, & c. Quarto scientia & patientia illius in cuius praedictum quasi possessio acquiritur, n. 67. quae requisita ponunt, & sequuntur, alij Doctores relati numero 68. licet ad effectum acquisitionis absolute, & possessorij, non requiratur bona fides, num. sexagesimo nono.

Circa dicta requisita, sunt aliqua aduertenda, & Prima circa primum de bona fide illam esse omnino necessariam, neque enim facit fructus suos mala fidei possessor, a n. 70.

Quamuis prouisio a possessore mala fidei facta non teneat, & sic etiam institutus sit remouendus, constando de mala fide, nec valeat electio, ad quam fuit admissus possessor mala fidei, si cum eius voce fiat, & sine ea non constaret esse voces necessarias, adhuc tamen prouisio facta a proprietario, qui non possidet, non valebit, secundum Abbatem, & alios contra Innocentium, alios a n. 73. & responsio Abbatis ad l. mala fide. C. de conditione ex l. n. 77.

In hac controuersia, auctor tenet mediam sententiam, ut prima sententia Abbatis procedat in actu praesentationis, ad quem iudex adiri debet, qui non debet esse auctor spoli, secunda vero procedat in actibus ad quos iudex adiri non debet, nec requiritur eius auctoritas, ut in collatione, & electione, & c. Tunc enim videtur valere actus factus a proprietario, qui non possidet existente alio in possessione mala fide, & c. numero 78.

Obijciunt institutum ad praesentationem possessoris ma-

la fidei non esse remouendum, etiam si postea constet de mala fide. Nam si a tali institutione non fuit appellatum per aduersarium, transit in rem iudicatam, & habet vim diffinitivam, & consequenter retractari non potest, si vero institutio facta fuit postea edito nulloque comparente, & contradicente, verus patronus postea veniens non est audiendus, sed videtur dicta praesentationi consensisse, & c. n. 79.

Secundum auctorem ista fundamenta solum conuincunt, quod taliter institutus non sit remouendus ad petitionem veri patroni, qui non appellauit, aut non comparuit, non tamen conuincunt constitutionem ipsam valere, nec respectu Superioris, contra quem non transit in rem iudicatam sententia lata in causa Beneficiali, num. 80.

Prouisio facta a proprietario, qui non est in possessione, siue si nullus alius est in possessione, numero octuagesimo primo. Nam & haec potest praesentare ante possessionem hereditatis acquisitam, numero octuagesimo secundo, quamuis alias per Rotam sit dictum contrarium, num. 82.

Licet bona fides regulariter praesumatur, etiam sine titulo, nisi alius possessor antiquior appareat, tamen ubi ius resistit non praesumitur bona, sed mala fides, a numero 84. nisi possessio sit iusto titulo aut probabilibus rationibus acquisita, ut sit possessio longi temporis, quod in proposito dicitur arbitrio iudicis, numero 87. vel nisi simus in iure dubio, & obscuro, cuius error est probabilis, & iustus, ac equiparetur errori facti, numero 88.

Facit ad praedicta, quod de errore iuris circa acquisitionem fructuum tradunt Doctores relati, numero vigesimo nono.

Ex praedictis Rota alias resoluit, quasi possessionem Capituli conferendi Parochiales Sede Episcopali vacante, non suffragari ad validitatem collationis, quamuis contrarium fuerat decisum, ut in decisionibus positis, a n. 90.

Ex praedictis etiam alia decisio supra adducta, non videtur certa, cum ibi ius resistat praetendendi ius conferendi contra ordinarium, n. 94.

Cum Beneficia de iure praesumantur libera, ex unica praesentatione, non acquiruntur quasi possessio praesentandi, ad hunc effectum quia bona fides non praesumitur, nisi probeatur fama iuris patronatus, vel quod simile, & nisi agatur de Beneficio, quod non negatur esse iuris patronatus, a n. 95.

Circa secundum requisitum est aduertendum, quod si institutio, aut confirmatio, secuta esset non praenotio edito, non acquireretur quasi possessio praesentandi, licet institutus de facto habuisset possessionem, quia talis institutio est nulla ipso iure, & c. n. 99.

Reprobatur sententia Ferretii dicentis, quod status, seu quasi possessio liberae collationis, non potest induci per collationem factam de Beneficio iuris patronatus, absque consensu patroni, n. 101.

Per prouisiones etiam effectiuas, factas contra decretum irritans positum in reservatione, vel alia dispositione, seu indulto, non acquiruntur quasi possessio prouidendi quia decretum inficit omnia, etiam possessionem, num. 102. & prouisio facta de Beneficio sito in Diocesi, ubi habet Cardinalis indultum, est nulla, etiam si Cardinalis non prouideret, propter vim decreti irritantis, num. 103.

Alias, ad acquirendam quasi possessionem, sufficit praesentationem fuisse admissam, & praesentatum institutum cum effectu, siue bene, siue male, num. 104. ubi adducitur resolutio Rota.

Circa

Circatertium requisitum de effectuione, aduertendum est, quod effectuio collationum, seu presentationum probatur per subsequentes collationes, seu presentationes factas per vacationem, ex personarum illorum numero centesimo quinto & centesimo sexto, ubi adducitur resolutio Rote, quod procedit etiam in subsequenti prouisione per resignationem, & contraria sententia posset procedere in prouisione per cessionem iuris, numero 107.

Presentatio, seu prouisio non potest dici habuisse effectum, ad effectum acquirendi quasi possessionem presentandi, licet fuerit secuta institutio, & prouisus manserit in possessione Beneficii, si tamen mansit ex causa concordie subsecuta inter illum, & aduersarium, qui pretebat presentationem non esse patronum, &c. numero 108.

Quantum requisitum probatur iure, & Doctoribus relatis contra alios, n. 109. ex quo renuntians Beneficiu, quatuor ad presentandem patroni, in manibus ordinarij, uesciente patrono, & accepta collatione ab eo libera, detinet illud, non videtur ponere ordinariu in quasi possessione iuris libere conferendi, &c. secundum Nauar. n. 110.

Ad effectum ut possit dici acquisita quasi possessio libera collationis contra patronum, requiritur quod constet ordinariu contulisse beneficium, ut liberum, sciente & patiente patrono, n. 11. alias per collationem ordinarij factam de beneficio iuris patronatus, absque illius mentione, non preiudicatur iuri, & possessioni patronorum, n. 112. & 113. ubi adducitur resolutio Rote, quando tamen ordinariu ignoraret Beneficium esse iuris patronatus, conferetur conferre tanquam liberum, n. 114.

Si sint plures in quasi possessione presentandi, presentatio unius sine alijs, etiam effectum sortiunt, non priuat alios quasi possessione presentandi, sed magis illa præsuet, nisi fiat animo priuandi illos, n. 115. & 116. ubi ponitur resolutio.

Tunc dicitur fieri animo priuandi alios, quando diceret omnimodam presentandem, seu plenariam ad se spectare, seu quando diceret se unicum patronum, numero 117.

Prouisio Apostolica non mutat statum, seu quasi possessionem iuris patronatus, seu conferendi, n. 118. & 119. ubi ponitur decisio Rote, numero 120. reprobatu Ferreriu.

Si ille in cuius preiudicium d. quasi possessio acquiritur, non est in possessione illorum iurum, non requiritur eius scientia, & patientia. Nam si incorporalia vacant, quia nullus illa possidet, non est necesse habere scientiam, vel patientiam alicuius acquisitione quasi possessionis, n. 121. & seq.

Cum aduersus Episcopum acquiritur quasi possessio conferendi, seu presentandi, requiritur eius scientia & patientia, cum eo ipso quod est in poss. Episcopatu, sit in possessione iuris libere conferendi, &c. n. 123. & 124. adducitur resolutio Rote, & idem esset in Canonici, quo ad ius eligendi, seu votandi, qui eo ipso quod sunt Canonici, & in possessione Canoniciatus, sunt in quasi possessione iuris eligendi, & votandi, &c. numero 125. iuxta, quod procedit quadam decisio Rote, numero 126.

Idem esset in eo, qui alias esset in quasi possessione iuris patronatus, quamuis non presentasset, &c. numero 127.

Cum acquiritur quasi possessio seruitutis, aduersus Dominum fundi, qui est in eius possessione, requiritur eius scientia, & patientia, cum eum possideat tanquam

liberum, numero 128.

An presumatur scientia illius, de cuius preiudicio agitur, iudex arbitrabitur ex multiplicatione actuum, & qualitate ipsorum, & alijs circumstantijs, numero 129. & ex publicitate actus presumitur scientia, numero 130.

Probatur etiam scientia, & patientia ex lapsu longi temporis, n. 131. & respectu Episcopi probatur, quia tenetur visitare, &c. n. 132.

Scientia ex coniecturis colligitur, & probatur, n. 133. ubi qui ponat plures coniecturas.

Ad hunc effectum sufficit scientia presumpta, non obstante quod ubi agitur de amissione vel priuatione iuris quasi, non sufficit scientia presumpta, quia hic non agitur de auferendo seu admitendo iure conferendi, seu presentandi in totum, sed de acquirenda possessione, & ex presumpta scientia inferitur possessionis cuius amissio, n. 134. & 135. & sufficit scientia officialium n. 136.

Hodie non procedit indistincte decisio c. consultationibus, de iure patronatus ex decreto Concilij Tridentini, sessione 25. cap. 9. quod locum habet, etiam in possessorio, & quando solum agitur de validitate presentandis, & ideo non est admittenda presentatio existens in quasi possessione presentandi, nisi verificato prius iure patronatus, aut nisi fuerit in quasi possessione post Concilium, adhibita causa cognitione super iure patronatus, iuxta formam Concilij, a numero 137. & ponuntur declarationes Sacrae Congregationis & resolutio Rote.

D. Decretum Concilij & declarationes Sacra Congregationis procedunt, quando est controuersia super libertate Beneficii, secus quando solum est controuersia inter presentatos, super pertinentia iuris patronatus. Nam hoc casu nihil est innouatum per Concilium a numero 140. & ponuntur resolutiones, & decisio Rote.

D. Decretum Concilij procedit quoties praescribitur contra Ecclesiam liberam, non vero cum contra Ecclesiam non liberam, etiam patronum, praescribitur ius patronatus, &c. n. 143.

Pertinentia Collationis ad inferiorem Episcopo ad quem de iure non spectat, probatur per famam, & communem reputationem, & satis est per literas, vel instrumenta, docere Beneficium consensisse per talem conferri, &c. n. 144.

Quod intelligitur, quando super pertinentia collationis directe non agitur, & cum ordinariu non est in causa, vel prouisus ab eo, sed alius habens a Papa, vel legato aliunde, numero 145. Nam contra ordinariu non sufficit, nisi fama esset iuncta alia specie probationis, & numero 146. ubi adducuntur resolutiones Rote.

Secundo intelligitur, collationis pertinentiam ad inferiorem, probari per famam, cum quasi possessione conferendi, alias fama sine quasi possessione non suffragatur, numero 150. Sed hoc est accipiendum, cum agitur contra ordinariu, vel prouisum ab eo, tunc enim ita demum probatur per famam si concurrat longissima possessio conferendi, & agatur de iure conferendi antiquo, alias enim sufficit fama, nisi constaret de statu & possessione contraria, numero 151. & 152.

Ius conferendi probatur ex statuto, seu coessione Episcopi confirmato auctoritate Apostolica, etiam si non constet de quasi possessione conferendi & usu statuti. Cuius observantia praesumitur secundum Rotam a numero 153.

¹ Sufficit autem eum, qui confert Beneficium & esse in quasi possessione iuris conferendi, licet apud eum non sit proprietas, *cap. cum olim de causa poss. ff. Corraf. de benefic. 2. part. cap. 5. & Nam collatio, presentatio, vel electio, ad eum pertinet, qui est in quasi possessione horum iurium, cum sint fructus eorum; qui ad possessorem bonæ fidei spectant, non ad Dominum l. bona fidei emptor. ff. de acquiren. rerum dominio, §. si quis à non Domino. Institut. de rerum diuis. l. 1. 39. tit. 28. p. 3. De quo Abb. Bellam. Et alij in *cap. graus de restitu. spoliatorum Couar. l. 1. vari. cap. 3. num. 6. & 7. Pinel. in l. 2. C. de rescind. venditio. 2. p. c. 4. à n. 45. Ioan. Garcia. de expensis, & melioratio. cap. 23. à n. 9. Menoch. de recuperanda remedio. 15. quæ. 40. ex n. 573. Nauar. conf. 99. de Simon. Peregr. de fideicom. art. 49. à n. 109. Et nouissime Fachinet. controuers. lib. 1. cap. 57. cum seq.**

⁴ Et consequenter & prouisus presentatus, vel electus à possessore, prefertur prouiso à proprietario *querelam de elect. d. ca. cum olim, & c. cum Ecclesia Sutrina de causa poss. cap. consultationibus c. ex literis de iure par. & ibi Dd. maxime Abb. Rota decis. 49. de rescrip. & 14. de iure patro. in antiq. Staphil. de literis gratia tit. de modo & forma impetranda. §. 4. principaliter. n. 7. Selua de Benef. 2. p. quæ. 7. Rochus de iure patro. verb. competens. §. 14. & 45. Paulus de Ciudadinis eod. tract. 6. p. art. 3. n. 16. & 64. & Lamber. 1. p. 2. lib. 9. 3. art. 1. & 6. Ioan. Nicol. Delphinus de iure patro. lib. 2. §. 12. 13. & 14. à n. 187. Aymon. conf. 322. P. De Baifio in directorio elect. 1. p. c. 2. §. 11. & 12. Rosiniacus de Benef. 6. l. à n. 19. Duarenus etiam de Benef. l. 3. c. 9. P. Greg. eod. tract. c. 39. n. 9. Couar. dicens hoc apud omnes esse receptum: *pract. c. 14. n. 2. Cuchus in instit. mator. l. 4. tit. 1. num. 96. Mascard. de probat. concl. 173. nu. 7. Menoch. cons. 90. à n. 116. l. 1. Ioan. Gutierrez. conf. 4. n. 34. & Flam. Paris. de resignat. Benef. l. 7. §. 23. n. 40. puteus dec. 206. l. 1. Cresc. 5. de iure patro. Rota decis. 149. 166. 167. 296. & 687. p. 1. diuersorum. Et fuit resolutum in vna Cremon. Prioratus de anno 1567. coram D. Oradino. Et in vna Regien. Prioratus 24. Maij 1585. coram D. Pamphilio, in qua fuit decifum *Ad validitatem presentationis sufficere quasi possessionem presentandi, quæ acquiritur ex consensu prefato prouisioni, Puteus decif. 209. lib. 2. Crescen. 27. lib. 2. & c. Et in vna Nucerina Beneficiorum 30. Octob. 1592. infra adducta num. 64. Et in Hispalen. portionis 19. Ian. 1594. supra adducta c. 1. nu. 35. & c. in vna Pisana Capellania 20. Maij inf. adducta n. 141. & nouissime docet Zechus de Benef. c. pensio. Eccles. c. 2. vers. Beneficia etiam, qui tamen maleat id procedere, licet postea possessionem amittat. & cap. 12. concludit consil. Calder. 23. de Prob. & quæ tradit post hæc Gonzalez ad regul. de mensibus gloss. 45. §. 2. ex numero 1.***

Hinc indultum Cardinalis Ordinarij collatoris de conferendis Beneficiis suæ Diocesis, & ad collationem suam de iure spectantibus, non comprehendit beneficia, in quorum possessione conferendi alius erat, licet de iure, collatio spectaret ad eum ex quo erant in sua Diocesi, Puteus d. decif. 206. lib. 1. Mohed. 8. de priuilegiis alias 179. Rota decif. 783. nu. 4. lib. 3. part. 3. diuersorum, & Thanis decif. 3. in manuscript. Anast. Germonius de indultis Card. §. regulares à n. 92. & §. etiam ex eo n. 23.

Et fuit dictum in d. Hispalen. sicut non capit & beneficia ad collationem inferiorum spectantia etiam dispositioni Papæ reseruata, nisi sit facta de illis expressa mentio, Puteus decif. 162. num. 8. l. 2. Ferret. conf. 17. n. 3.

Quia non augeat indultum iurisdictionem Ordinariam, sed illam præseruat. Anast. Germonius s. & Rota in vna Romana Beneficiatus S. Petri 28. Aprilis 1595. coram D. Gipsio & 20. Nouëb. 1596. coram Domino Corduea, vbi quod indultum nihil eribuit, nec augeat facultatem conferendis, sed tantum remouet obstaculum, per quod ordinarius impediatur in collatione cap. cum aliquibus, vbi Probus ad Monach. de rescript. in 6. Cassad. decif. 8. de Præben. cum aliis, & c.

Nec tollit indultum & optionem, vt fuit tentum per Rotam, in vna Bononien. supra adducta cap. primo numero 452. Anast. Germon. d. §. etiam ex nu. 22.

Et ampliatur prædicta resolutio, Primo, quod sufficit quem esse possessorem iuris patronatus in consequentiam, & non principaliter vt possit valide præsentare, vnde bonæ fidei possessor alius Castri, seu Villæ, vel Comitatus ratione cuius competit ius præsentandi ad Ecclesiam, ibi vel alibi sita, licet nunquam antea præsentauerit, potest præsentare, quia Dignitas siue Castrum aut Comitatus videtur hoc ius præsentandi semper retinuisse, ita Rota decif. 1. de iure patron. alias 140. in nouis Bellam. decif. 700. Paulus de Ciudadinis licet satis confuse d. art. 3. n. 64. Lamber. 2. part. 1. lib. 9. art. 3. n. 8. ad fin. & d. 1. part. 2. lib. 9. 3. art. 1. nu. 9. post Cardinal. in d. cap. ex literis 1. oppositione, per illum textum quem sic intelligit, & Caietan. in repetitione capituli fin. de elect. in 6.

Quamuis Doctor Sahagun in c. fin. de sequestratione poss. nu. 62. dicat bonorum & possessionem ad ius præsentandi, nunquam sufficere ex cap. cum Bartolus de re indicata, vbi probatur, quod creditor cui fuit pignori data Vniuersitas, in qua est ius patronatus, non potest præsentare, nec in eum transit ius patronatus cum Vniuersitate pignoriata.

Sed id ex eo est, quod creditor debet fructus pignoris restituere, vel in sortem computare, & seu compensare, & fructus iuris patronatus non capiant, æstimatione restitui non possunt, nec in sortem computari, Rochus verb. ipse, vel is, §. 27. num. 60. & 61. Paulus de Ciudadinis 9. p. 6. n. 14. Lamber. d. 2. part. 1. lib. 9. art. 2.

Qui ibi nu. 4. & 9. l. 10. art. 2. ad fin. ratione cessante inquit, & id non procedere, in terminis capituli salubriter, de usuris, cum ibi non teneatur maritus fructus pignoris in sortem computare, nec restituere.

Quæ limitatio nihilominus mihi & non placet. Nam quamuis in terminis illius capituli, maritus non teneatur fructus pignoris in sortem computare, nec restituere, tamen illos lucratur ad supportandum onera matrimonij, ad quæ non cõfert fructus iuris patronatus, & ex alia parte, creditor non possidet tantquam Dominus, seu animo Domini; facit quod dicitur infra cap. vlt. à numero. 178. & vide dicenda cap. seq. à n. 6.

Et de intellectu d. c. salubriter, vide post alios Nauarrum & de usuris not. 21. à n. 64. Couarr. lib. 3. variarum, cap. 1. n. 3. Ludouicus Beian. in respon. casuum conscientie, casu 56. Ludouicus Lopez instruct. conscientie, 1. tom. cap. 210. Aragon. 2. quæst. 78. articul. 2. in solutione ad 6. & ibidem Bannez, & Salon latissime controuersa 14. & Solis de censibus lib. 2. cap. 5. nu. 20.

Et quod & dictum est de possessore Castri Villæ, seu Comitatus, & c. idem erit in possessore maiora-

tus, ra

tus, ratione cuius competit ius patronatus, seu præsentandi, qui est ius quoddam vniuersale, sicut fecit Castillo in l. 46. *Tauri verb. en todo ello succeda*. Moli. de Hispano. primogen. lib. 1. c. 26. in fin.

16 Et quando maioratus non esset ius vniuersale, vt videtur t̄ verius in maioratu bonorum particulariū qui est instar fideicommissi, sufficit quod ius patronatus sit annexum bonis maioratus, vt qui est in possessione bonorum illius, in consequentiam, etiam & accessorie, sit in possessione dicti iuris patronatus illis annexi, ad dicta infra c. 11. n. 34.

Facit decisio Rotæ, in causa Pampilonen. Vicaria 3. Julij 1595. t̄ coram D. Penna, quod ius patronatus annexi maioratus Hispano, possessio civilis, & naturalis acquiritur sine apprehensione consequenter, cum maioratu, beneficio legis Regia, nec per momentum vacare dicitur, sed transferitur in successorem, ad Molinam. li. 3. c. 12. n. 20. Mieres de maiorat. 3. p. q. 11. n. 9. qui est in possess. maioratus consequenter etiam erit in possess. iuris patronatus annexi ipsi maioratui, licet non sit verus successor illius.

18 Quod tamen non procedit t̄ in his Regnis Coronæ Castellæ, ex d. l. Regia 45. *Tauri*. ex qua possessio maioratus, civilis, & naturalis, transit in verum successorem, licet alius apprehenderet possessionem illius, & consequenter etiam transit in eum possessio iuris patronatus illi annexi, vt in dict. decis. Pampilonen.

19 Et non in alium qui apprehendit possessionem maioratus. t̄ Nisi forte verus successor maioratus amittat suam possessionem, ex negligentia decennij, vel alias, ad tradita per Dinum in reg. sine possessione ad si. lib. 6. Abb. & Felin. ex num. 7. cap. vigilanti de præscrip. Ant. Gomez in d. l. 45. *Tauri*. num. 162. Mencha. de success. resolutione. §. 2. n. 10. Mieres 3. part. qua. 6. & 4. p. q. 21. numero 5. & Rota decis. 378. num. 3. parte 1. diuersorum.

Idem etiam quod dictum est de possessore Castri t̄ Villæ seu Comitatus erit in bonæ fidei possessore dignitatis, aut beneficij ad quod spectat præsentatio, seu collatio. Nauar. consi. 2. de iure patronat. dummodo talis dignitas aut beneficium non sint reseruata.

21 Nam tunc quantumcumque bona fide possideat t̄ non valet præsentatio, vel collatio, propter decretum irritans reseruationis, quod inficit, & annullat titulum & possessionem, & sic caret omni effectu, & iuris adminiculo, vt dictum est supra cap. 1. numero 427. ita Rota decis. 4. de Præbend. in antiquis & 20. eodem in antiquis. Simoneta de reseruatio. q. 44 & ibi Granutius Gigas, de intruso, n. 97. & Anton. Gabriel. de dictis conclus. 3. n. 50. & post hæc tradit Gonzalez gloss. 15. §. 1. num. 95. & gloss. 31. num. 28. & gloss. 45. §. 2. num. 44.

22 Quamuis collector d. decis. 4. dissentiat, quando intrusus esset beneficij t̄ possessor, vt quia ignoraret reseruationem, & Agidius decis. 66 & Aneas de Falcon. de reseruatio. 4. q. effect. 26. quod etiam videtur sentire Nauar. d. consi. 2. & Gigas ibi & numeris præcedentibus.

23 Sed conuincitur, nam d. decretum irritans t̄ consequenter etiam fructuum acquisitionem impedit, Lancel. de attentat. 3. part. 31. n. 92. Rota decis. 23. 2. p. diuersorum.

24 Vnde in beneficiis t̄ reseruatis, possidens beneficium, etiam cum bona fide ex prouisione ordinarij, non facit fructus suos, Sarnen. in regul. de Annali. q. 23. Rota d. decis. 20. de Præbend. in antiquis, & 4. eod. in

antiquior. & Simoneta d. quest. 44 & ibi Granutius, num. 5. Sed contra intrusum in beneficio reseruato, nisi habeat titulum à Papa, fit condemnatio fructuum à die intrusionis, Ioan. Paul. de i. §. 37. & 120. quæ habentur in impressis 3. part. diuers. lib. 3. decis. 792. & 876. Caputaquen. decis. 27. seu 28. part. 2. Bellam. in c. grauis de resstitutione spoliat. Papaz in additione, Rotæ decis. 1. de renuntiatione in nouis, num. 8. & Mandos. consi. 34. numero 10. Pontanus de spolio libro 4. numero 24.

Quamuis alias non fiat t̄ condemnatio fructuum nisi à die motæ litis, id est à tempore citationis legitime executæ, Mandos. supra. Etiam in spolio, & remedio capituli re integranda, nisi constet de mala fide, Rota decisione 4. & decima de resstitutione spoliat. in nouis Bellam. & Caputaquen. supra Rota decis. 552. numer. 2. part. diuersor. Anton. thesaurus decis. Pedemontana.

Nisi sit spoliū violentum, in quo fit à die intrusionis vt ibi, t̄ d. decis. Ioannes Pauli 37. & 120. & dec. 390. lib. 3. part. 3. diuersorum, & Cæsar de Grassis decisione 43. num. 12. & 14. & Mandosius supra intelligendi Lancellot. d. cap. 3. num. 70. sicut etiam in attentato, Rota decis. 5. de resstitutione spoliat. in nouis. Lancell. d. 3. part. cap. 29. num. 149. & d. cap. 31. ex numer. 66.

Et ita tenendum est t̄ quamuis Aneas de Falcon. d. quest. 4. effect. 9. doceat, quod quauis recipiens beneficium in curia vacans ab Ordinario, scienter non faciat fructus suos, ex quo non habet bonam fidem, in aliis tamen reseruationibus, nisi probetur scientia ipsius prouisi (nempe quod sciebat personam per quam vacauerat esse de contentis in extraneagante ad regimen, &c.) faciet fructus suos, quia ignorantia præsumitur, & sentit Gigas supra a numero 93.

Et quamuis in vna t̄ Salamantina dimidiæ portio nis 1. Aprilis 1591. coram Domino Pamphilio infra adducta 11. part. cap. ultimo 8. dubio numero 242. dictum sit, quod possessor bonæ fidei faciat fructus suos procedere, etiam in beneficiis reseruatis non data certa scientia reseruationis, nisi reseruatio sit clausa in corpore iuris, vel super certo corpore beneficij, aut alias indubitata, & notoria Putem decisione 180. lib. 3. & fuisse resolutionem in causa Salamantina fructuum, pro heredibus Francisci de Burgoa de anno 1587. coram Domino Giffio, &c.

Nam ista resolutio est t̄ contra allegata, maxime contra Rotā d. dec. 20. & 4. de Præbend. & d. dec. 24. 2. p. diuers. & Caputaq. Sarnen. Simonetam. Mandos. & Lancellot. supra, qui de beneficiis quomodolibet reseruatis loquuntur.

Et est contra stylum curiæ, & ipsius Papæ t̄ qui in 39. breuib. de capiendâ possessione beneficiorum reseruatarum siue nomine Cameræ, siue ad fauorem literarum, semper præcipit restitui fructus à die vacationis beneficij, licet reseruatio prout solet non sit clausa in corpore iuris, vel decreto corpore beneficij, de quo part. seq. c. 3. n. 115.

Et dicta distinctio inter reseruationem clausam in corpore iuris, vel de certo t̄ corpore beneficij, & alias reseruaciones, procedit ad effectum spoliij, vt in d. dec. Putem 180. magis de stylo Rotæ, quam de iure, vt diximus supra c. 1. n. 426. & non est trahenda ad casum, & effectum acquisitionis, & condemnationis fructuum, in quo potius habemus stylum ipsius Papæ contrarium.

Et dicta sententia Aneæ posset procedere si Be-

Beneficium esset simpliciter reservatum, siue dicto decreto et irritatum, quod tamen solet apponi in reservationibus, aut si non apponeretur cum tam amplis et generalibus verbis, quæ non solum titulum, sed etiam possessionem, et omnia inde secuta inficiunt, sed solum irritaretur, seu annullaretur collatio seu actus iuxta dicta supra cap. 1. nu. 41. et iuxta hoc procedet, quod tradit Gonzalez gloss. ultima quest. 4. a numero 41.

Secundo ampliatur prædicta et resolutio, quod sufficiat quasi possessio defuncti, seu antecessoris, nam ea transit in heredem, seu successorem absque noua apprehensione seu exercitio, ut in terminis tenet Lamber. 1. p. 2. lib. quest. 3. art. 22. et Ioann. Gutierrez. cons. 3. num. 2. ex doctrina Baldi in l. in suis 4. opposicione. ff. de liberis et posthumis, quod quasi possessio iurium incorporalium transit in heredem et absque apprehensione et exercitio, quod etiam tenet Otalora de nobilitate 1. par. 3. c. 6. n. 3. et Ferretus cons. 179. num. 9.

Quamuis contrarium et in terminis teneat Rota, ut per Achillem dec. 105. seu 5. de causa possess. et Caputaquen. dec. 135. 152. et 420. 2. part. Thamis dec. 15. et Acoramb. 63. lib. 2. in manuscriptis et sequitur Hieron. Gabriel. cons. 185. num. 17. lib. 2. dicens quasi possessionem iuris patronatus, seu conferendi sine actu a successore in successorem non transire, nec a successore acquiri, ut per Acoramb. et Achillem supra.

Et alias et sæpe Rotam conclusisse ex l. cum heredes. ff. de acquir. possess. quam dicunt habere locum etiam in incorporalibus ex Alexan. in d. l. in suis, num. 8. et Tiraquellus in præf. le mort saisi. 4. part. 7. declaratione et in præfatione 3. 4. 5. 6. et 7. declar. qui tamen id non dicit.

Sed prior opinio et videtur verior, quæ absque dubio procedit in quasi possessione iuris patronatus seu conferendi, quæ erat apud antecessorem ratione Dignitatis, seu Beneficii Castri Villæ, vel Comitatus, Rota dec. 1. de iure patron. alias 140. in nouis Achilles sup. n. 8. quæ continuatur in successorem sine alia apprehensione, Tiraquell. in d. præf. declarat. 5. et facit dec. Rotæ 9. de causa poss. in antiquis. Possessio enim retinetur per Ecclesiam, seu Dignitatem etiam mortuo Prelato, ut per Felin. in c. constit. num. 19. de rescrip. Lamber. 3. p. 2. lib. 7. n. art. 9. Rota dec. 1. n. 4. de restit. spoliat. in nouis Cassad. dec. 7. nu. 13. de causa poss. Rota dec. 390. part. 1. et dec. 19. n. 8. part. 2. diuers.

Et est decisio Rotæ in causa Bracaren. Parrochialis 17. Iunij, 1591. coram illustrissimo Cardin. Mantica in qua fuit resolutum. Non constare modernum Vicecomitem, esse in quasi possessione presentandi ad Parochialem, de qua agitur: nec ob stare, quod Vicecomes senior una cum aliis anno 1527. presentauerit, et presentatio fuerit sortita effectum, per unicum actum, cum effectum subsequente quasi possessio presentandi acquiratur, quia possessio non transit ad successorem, nisi naturaliter apprehensa sit, l. cum heredes, de acquir. possess. l. 1. §. Scæuola, si quis testamento liber. Nec ob stare, quod Vicecomes senior non presentauit nomine proprio, sed nomine Dignitatis, et ista quasi possessio tanquam acquisita Dignitati, transeat ad successorem in Comitatu Rotæ 1. de iure patro. in nouis Bellam. 701. quia presentatio intelligitur facta titulo donationis, qui apparet, Cranera cons. 255. num. 1. donatio autem iuris patronatus facta a quibusdam patronis, non fuit facta Castro Comitatus, seu Dignitati, sed Francisco Vicecomiti, et cum nomen pro-

prium fuerit propositum, et postea adiunctum nomen Dignitatis, censetur appositum in gratia demonstrationis, argumentum l. si communis seruus de stipulatione et seruuo. Mela in princ. de alimentis legatis, Bart. l. Centurio numero trigessimono. Ripa 173. de vulgari. Nec etiam in dubio, donatio potest intelligi facta Castro, seu Dignitati, quam propter eandem, seu affectionem fieri solet, quod magis congruit personæ, quam Dignitati, et c.

Et postea 24. Febr. 1592. et fuit resolutum. Non constare Vicecomitem iunioris senioris heredem esse, ut possit ad eum tanquam heredem pertinere.

Et prima Iulij eodem anno fuit idem resolutum. Et rursus, non constare de iure donantis, neque famam publicam posse sufficere, nisi per longissimum temporis spatium concurrat quasi possessio presentandi, Cassad. dec. 2. n. 6. de probatio. Put. 40. in fin. l. 1. neque etiam confirmationem ordinari in casu proposito multum suffragari, quia cum constaret, beneficium esse iuris patronatus, parum eius intererat, an ad unum, vel ad alterum perlineret, et c.

Et idem et est in quasi possessione alicuius domus seu familiæ, ut in dec. Pampilonen. Vicariæ de A. taun. 12. Maij 1595. coram Domino penna infra relat. n. 142.

Et sic contraria sententia non potest conuenire, et quasi possessioni iuris conferendi quicquid dicat Hieron. Gabriel. supra, cum semper competat, ratione Ecclesiæ, seu Dignitatis.

Et quod in incorporalibus possessio transeat in heredes absque actu videtur, Rota in vna Beneuetana census 13. Iun. 1594. coram Domino meo Cordua in qua Domini resolverunt, dandum esse mandatum de manutenendo filiis et heredibus, quondam constantie de Comitibus, quia constat illam per multos annos ante, et de tempore morte litis fuisse in possessione exigendi redditus census, de quo agitur, Et sicut illi dandum esset si viveret, §. reinenda inst. de interdictis cum vulgatis, ita et filiis, et heredibus eius, ad tradita per Menoch. de retinend. remed. 3. n. 62. et c. Nisi ista decisio procedat iuxta statuta particularia, ex quibus sine actu transferatur possessio in heredes.

Quo autem dictum est, præsentatum et a possessore, scilicet bonæ fidei, præferri præsentato a proprietario, seu vero patrono, limitatur procedere, quando fuit processum, ad institutionem, antequam constaret de proprietate, secus si prius constiterit de proprietate, quia proprietas absorbet causam possessionis, cap. cum dilectus de causa posses. ita declarat. Abb. in d. c. consultationibus de iure patro. n. 9. sequuntur Decius cons. 127. n. 1. et 149. n. 2. Ripa in d. c. cum Ecclesia Sutrina de causa posses. nu. 131. Bertachi. in re. per. verb. presentatus a non patrono. Paulus de citadimis 6. part. art. 3. num. 16. Menoch. de recuperanda, rem. 1. nu. 120. Hier. Gabriel. cons. 185. lib. 2. Cuchus lib. 4. tit. 1. nu. 96. loquens in electione. Ferretus cons. 211. num. 10. in fin. et Ioan. Gutierrez. d. cons. 4. in fin. et secuta est Rota in vna Imolen. iuris patronatus 7. Iun. 1577. coram Domino Cantucio, quæ habetur 2. p. diuers. dec. 167. n. 10. et in vna Valentina Parochialis de Colentayna 26. Ianuarij 1582. coram Domino Seraphino, quæ habetur eadem 2. part. decisione 169. numero quinto, ubi numero 6. dicitur, et non posse dici constare de non iure possessoris, quamdiu de eo docere potest. Agidius decisio. 103. in his enim in quid requirimus, vel partis confessionem, vel rem indicatam ex Rota decisione 3. de restitutione spoliat. in nouis, et Cassad. 3. eodem.

Et

Et secuta etiam est, Rota in vna compostellana Parochialis 16. Ianuarij 1595. coram Illustrissimo Blancheto, vt in decis. sequent. *Domini cum praesupposito, quod istud ius patronatus non sit vniuersitas, sed particularium, dixerunt Bascum instituendum, vti presentatum a maiori parte eo, in qui sunt in quasi possessione presentandi, cap. consultationibus de iure patron. sed si est vniuersitatis prout Domini dubitant, tunc dixerunt, institutionem debitam Aluaro vti presentato a maiori parte, & quasi possessionem hoc casu non suffragari, quia praesertim proprietatis. Abb. in d. c. consultationibus numero 9. Io. Paul. decis. 93. & fuit dictum coram me in vna Firmana beneficij 28. Maij 1589.*

Et in vna Senen. iuris presentandi 9. Ianuar. 1598. coram D. Penna, fuit resolutum, quod quando constat de proprietate presentandi, non attendi quasi possessio, &c. Et fuit dictum in comment. iuris patron. 8. Iunij 1601. coram D. Seraphino infra rela. cap. ult. n.

Idem etiam tenet Couarr. *td. c. 14. praet. n. 2.* qui ait, quod presentatus ab eo, qui est in quasi possessione, praesertendus sit presentato a vero patrono, interim dum non est sententia lata, in proprietate iuris patronatus, & sic quod erit instituendus, modo ante institutionem & post presentationem, non pronuntietur sententia in causa proprietatis, aduersus possessorem.

Et Lambert. *d. 1. par. 2. lib. 2. g. art. 6.* idem tenet, qui numero. 4. 1. 2. & 3. casu intelligit d. sententiam abbatis supra, quando possessor presentauit vnum, & alterum proprietarius, qui mouit litem possessori, super iure patronatus, & ante institutionem constituit de iure proprietatis, & sic euitit ei ius patronatus, quo casu debebant restitui proprietario fructus qui extabant, secus vero, quando solum esset lis inter presentatos: Nam tunc ait instituendum esse presentatum a possessore bonae fidei, quamuis presentatus a proprietario, ante institutionem, probet illum esse proprietarium, quia res inter illos acta non debet prauidicare possessori, vt fructus etiam qui extant restituant, ex vulgari reg. res inter alios acta.

Et sic intelligit Innoc. in cap. Cum natus de elect. n. 4. vbi ait, quod si ad electionem fuerunt admissi cum protestatione, vnus qui dicebat se esse in possessione, & alius qui dicebat se proprietarium, quia tunc de nullo istorum constabat, si post modum tempore petita confirmationis confiteretur amborum dicta esse vera, scilicet vnum esse in possessione, & alium proprietarium, vox erit possessoris, & sic ista considerantur ante confirmationem, seu institutionem, & Innocentium ibi sequitur Abbas *ibidem* num. 11. & idem videtur tenere Abbas in d. cap. cum Ecclesia Surina num. 33. cum Innoc. ibi, & in cap. in literis de rest. spoliat. & d. declarationem Abbatis videtur sequi Gonzalez d. gloss. 45. §. 2. num. 43. & citat de cessionem Venetani Tribij 55. numero 80. ante fin. lib. secundo.

Sed de d. limitatione, & declaratione Abbatis *td. c. 14. praet. n. 2.* absolute dubitat Rochus verb. competens. quest. 19. num. 46. ex Innocentio in d. cap. cum Ecclesia Surina, & in d. cap. in literis, quem refert & sequitur vt dixi Abb. d. num. 53. quia dicunt, quod electio possessoris praesertetur electioni proprietarij, & illa potius est confirmanda, & praesupponunt, quod de proprietate ipsius proprietarij constat, vt apparet ex Abb. ibi in illis verbis, ex quo

de proprietate constat, & ratio praemilitat quantumcumque de proprietate constet: dum dicunt, quod ideo praesertitur electus a possessore, quia proprietario non licuit priuare possessorem propria authoritate, & possessionem sibi assumere.

Ex alio etiam d. limitatio & declaratio *td. mibi* videtur falsa absolute, & distincte etiam vbi proprietarius ante institutionem eueitit possessori ius patronatus, seu eligendi, per rem iudicatam, quia eo ipso quod presentatio, seu electio facta est, confutius est huiusmodi fructus possessionis, quapossessor nihil potest vterius in ea facere, nec in aliquo factus est locupletior, vt recte inquit Innoc. in d. c. in literis n. 1.

Maxime cum per presentationem, *td. seu* electionem, statim acquiratur ius presentato, velectio ad beneficium, Sarnen. in reg. de non tollen. iure questio. 9. cum alijs de quibus sup. 4. par. cap. 3. quod non debet ei auferri, etiam si post institutionem appareat de proprietate, etiam per rem iudicatam contra possessorum.

Quamuis Lamber. *d. art. 6. num. 4.* dicat, *td.* quod per institutionem fructus presentationis videtur consumptus, quod etiam tenet Menoch. d. consil. 90. li. 1. §. 123. post Abba. in d. c. consultationibus n. 3. Et quauis Ripa in d. c. cum Ecclesia Surina n. 93. dicat, etiam post institutionem esse fructus extantes, & sic erit accipiendus Gonzalez, d. §. 2. n. 12.

Et haec mea sententia *td.* sine difficultate procedit in prouiso ab existente in quasi possessione iuris conferendi, qui nullo modo debet remoueri quantumuis postea constet de proprietate alterius, etiam ante adeptam possessionem: quicquid velit Hiero. Gabriel. sup. cum per collationem acceptam ius in re acquiratur, sicut per institutionem *td. ap. si tibi absenti de Praebendis in 6.* & dictum est sup. 4. par. cap. 1. 2.

Nec obstat ratio Abbatis in d. *td. cap. consultationibus*, quod proprietatis absorbet causam possessionis, ex d. cap. cum dilectus, quia id est respectu futuri, non vero respectu praeteriti, vt apparet ex d. ca. cum Ecclesia Surina.

Acquiratur autem dicta quasi possessio ex *td.* vnicoco actu (quicquid velit Flores, quest. 2. num. 25. Jglos. in d. cap. cum Ecclesia Surina, verb. in trium, & verb. breuitatem, quam ibi sequuntur Innoc. & Abb. n. 22. Ripa dicens communem num. 91. & Rebuffus ibi. dem, 13. notab. & in glo. verb. vocem, Probis ad Monachum in cap. 1. de iure patron. in 6. num. 9. Rochus d. verb. competens num. 34. Lambert. d. quest. 3. art. 11. dicens esse communem omnium Dd. sententiam, Corral. d. 2. par. cap. 5. numer. 3. Rosiniacus d. cap. 1. de benef. num. 23. Duaren. d. lib. 3. cap. 9. Couar. d. cap. 14. praet. num. 2. in reg. posses. 2. par. initio n. 6. Mascari. d. conclus. 173. n. 8. Io. Gutierrez consil. 3. n. 1. Flam. Paris. d. lib. 7. q. 23. n. 41. Zauillos, quest. 717. num. 4. Cecus de benef. & Pensio. capit. 2. versicul. beneficia etiam, & capitulo duodecimo, numer. 18. qui plures alios referunt. Crescen. decis. 5. de iure patron. Puteus 192. lib. primo. Rota decisione decimasextima numero primo part. secunda diuersorum. Et fuit resolutum in vna Herden. Parochialis 13. Iunij 1558. coram D. Ca. putaquen. in *td.* qua fuit decisum. Ex institutione facta per Ordinarium Dominico ad presentationem iuratorum, quae habuit effectum constare de quasi possessione presentandi, ita vt excludatur prouiso Ordinarij, sine consensu illorum. Na ex vnicoco actu acquiratur quasi possessio, & de bona fide constat, quia in dubio ea praesumitur.

mitur ex cursu temporis, quia apparet, quod Dominus Reitor possedit, & resignavit, & resignatarius etiam Dominus resignavit in P. in manibus Papae, cum mentione, & derogatione iuris patronatus, qui P. obtinuit contra Iacobum presentatum à dictis Iuratis, & testes probant illum tenentem pro Rectore & possedisse. Nec obstat dicta resignationes, quia provisiones Papae non mutant statum. Agid. decis. 109. Decim. conf. 126. Nec obstat, quod presentatio, & institutio d. Iacobi fuerit reiecta, quia illud fuit cum Parochialis non vacaret per obitum Domin. ex quo facta est presentatio, sed per dictam resignationem in favorem P. cum derogatione iuris patron. non quia Iurati non essent in quasi possessione presentandi, ut per Cotam decis. 193. in suis Miscellaneis manuscriptis.

Idem etiam fuit resolutum in mea causa t. Abulen. Parochialis de la Calcada. 28. Iunii 1593. coram D. meo Corduba Episcopo pacen. ut in seq. decis. quam in presenti ponere placuit, quia deferuit etiam ad dicenda. Parochialem Ecclesiam Oppidi de la Calcada, vacante de mense Septemb. Anno 1590. sede Apostolica, tunc et etiam Episcopali Abulen. vacante Capitulum Abulen. facto concursu iuxta formam Concilii Tridentini. contulit Nicolao Garfia, qui die 18. Octobr. proxime sequen. actualem possessionem illius accepit, verum quia Didacus de Herrera à felicis recor. Greg. XIV. Idibus Ianuar. 1591. iuxta constitutionem Pij V. illam impetraverat, & post commissam causam, in Rota aliquot resolutiones contra proutsum à Capitulo factae fuerant, & coram me proutsum à Capitulo pretendebat Capitulum esse in quasi possessione conferendi sede Episcopali vacante, ad effectum ut praefata eius provisio sustineretur: dubitanti, an ex deductis pro eo constaret, de quasi possessione Capituli conferendi Parochiales vacante sede Episcopali in mensibus non reservatis. Et domini in hac positione circumscripserunt effectum (de quo erit seorsum agendum) censuerunt constare de quasi possessione Capituli, ex iuribus enim vigore compulsozialium productis apparebat de multis huiusmodi Capituli provisionibus, & collationibus quae suum sortite fuerant effectum. Nam cum de anno 1578. per translationem D. Aluari de Mendoca ab Ecclesia Abulen. ad Palentinam sedes Episcopalis vacante, Capitulum contulit Ecclesiam Parochialem Oppidi de Bercinnelle Abulen. diocesis Christophoro Martin, cuius effectum actio ex eo apparebat sufficienter probata, quia per renuntiationem eiusdem Christophori fuit iterum de illa facta provisio de anno 1581. eadem sede vacante per obitum, Bniti de Villegas Episcopi Abulen. duas praeterea collationes Parochialium Oppidorum de Tornadicos, & Pennalua, effectum sortite edebantur in eadem sede vacante, per translationem praedicti D. Aluari de Mendoca, & quatuor alia sede vacante, per obitum Bniti de Villegas Oppidorum S. Vincentij del Palacio, & S. Nicolai de Madrigal, & del Tiemblo, & del Varea, quae suum plenarium habuerunt effectum, quibus suffragabantur testes de anno 1591. coram Ordinario citato Didaco examinati, deponentes de quasi possessione Capituli conferendi Parochiales sede Episcopali vacante, in mensibus non reservatis, ex his enim dicebant Domini plene fuisse probatam dictam quasi possessionem, quae in istis iuribus incorporalibus acquiritur per unicum actum, glos. communiter recepta in c. cum Ecclesia Sutrina, de causa possess. ubi Abbas num. 21. Ripa 52. & seq. & acquisita respectu unius Parochialis suffragabatur etiam respectu aliarum, Felin. in cap. auditis nu. 19. de praescrip. & fuit resolutum in una Toletana annuarum 16. Februarii anno 1581. coram bon. memoria Cantuicio, ex quo tollebatur oppositio, ex eo, quod non constabat de a-

liqua collatione huius Parochialis: Neque obstat, quod non constaret de scientia, & patientia Episcopi, quam probare oportebat, cum ageretur de eius praedictis, quoniam dicebatur eam praesumere, cum ex lapsu multorum annorum, vixit resolutum in una Reatina beneficii. 6. April. 1576. coram R. P. D. meo Decano, & alias saepe, ut ex eo, quod cum singulis annis Episcopus propriam dicecesim visitare teneatur, cap. decernimus, cum duobus se q. 10. quae 1. cap. inter cetera de officio ordin. ca. si Episcopus eod. tit. lib. 6. Paulus Fuscus tract. de visitatione lib. 1. cap. 2. satis ex hoc praesumebatur eius scientia, & patientia, per quam nosset, quo tit. quisque beneficia, & Parochiales in sua diocesi possideret, praesertim cum Episcopus beneficiatos sibi subditos, compellere posset ad exhibendos titulos beneficiorum, Zenzellin. in extrauag. Ioan. XXII. incipien. suscepti in verb. Canonice obtinent, tit. de electione, Gemin. conf. 87. incipien. apparet quadam vnio, nu. 1. verifi. corroboratur. Ad illud, quod opponebatur de praescriptione, quae non currit contra Ecclesiam, vel Episcopum sede vacante, Respondebatur in hac facti specie, non esse litem inter Episcopum, & Capitulum super iure conferendi, sed inter proutsum, quorum respectu sufficiebat quasi possessio Capituli. An autem ea suffragaretur Nicolao Garfia ab eo proutsum in concursu cum Didaco de Herrera proutsum Apostolico particulariter erat videndum, quia Domini in hac positione solum firmantur; constare de quasi possessione Capituli, conferendi Parochiales in mensibus non reservatis sede Episcopali vacante.

Idem etiam fuit resolutum in d. Pamphilonen. t. Vi. cariae de Atan. 11. Maii 1563. infra relata n. 142. & Aflicien. Canonici 14. Iunii 1600. coram D. Sacrato sup. relata n. 477. Et post haec tradit Goncaez d. glos. 45. §. 2. n. 29.

Attenditurque & spectatur ultimus actus, t. & im. mediatum, Decius conf. 124. num. 1. & 126. num. 2. Rodericus verb. impetens, quae 1. 16. num. 40. & seq. Lambert. 1. par. 2. lib. quae 3. art. 21. Corral. d. 2. par. cap. 5. num. 7. Ferretus conf. 2. num. 3. & 4. & conf. 132. nu. 10. & 11. & conf. 210. num. 4. & 5. & 382. nu. 11. & alij. Et Rota in vna Nucarina t. Beneficiorum 30. Octo. 1592. coram Illustrissimo Pamphilio, ut in sequenti decis.

Gratia Theodori fuit iustificata, nam de eius Praebendatu constat ex literis patentibus sui Ordinaris, cap. 2. ubi Abbas in primo notat de clericis. Peregrin. Felin. post alios in cap. post cessionem, numero tertio, & 15. de probatio. Grammat. decisione 81. numero primo, de eius legitimitate constat, ex primo & quarto teste, super decimo, qui dicunt esse filium legitimum, & naturalem, Gentilis, & Fabia coniugum de terra Gualdi, & uti talem fuisse publice, & communiter sentum, & de aliis habilitatibus constat ex assertione Papae assertentis illum fuisse ab examinatore in urbe deputatis examinatum, & idoneum repertum, quod sufficit, ut alias fuit ponderatum in causa Burgen. Abbatia de Fontea de Marty proxime praeteriti coram D. meo Gipsio. De existentia Beneficiorum deponunt omnes testes, qui etiam probant eorum vacationem per mortem Lud. qui illa possedit usque ad obitum, quem primus testis super nono assertit, fuisse de mense Augusti. 1591. Et videtur facti M. Anton. qui eadem vacatione nititur. Agid. decis. 268. & 595. Putens decis. 300. lib. 1. quod fructus illorum non excedant valorem 15. ducatorum auri de camera, probat secundus testis super quarto, qui tanquam informatus eo eo, quod bona dictorum Beneficiorum retinuit in locationem solus sufficit pro verificatione valoris narrati, Rota decis. 14. de probatio, in nouis. Agid.

Agid. decif. 113. & fequen. Putens decif. 29. lib. 1. M. ximo, quia est adimiculator à primo teste super eodem, qui loquitur de quadam parua quantitate frumenti, in qua dicit confidere fructus horum Beneficiorum, & in omnem eventum poterit ista probatio supplere ex iuramento ipsius Theodori iuxta decif. 682. Agidij incipien. Si impetrans & fuit dictum in causa Astericem. Archidiaconatus, de mense Nouemb. 1589. coram D. Mantica, quod huiusmodi Beneficia non requirunt residentiam satis probatur, ex eo quod testes dicunt esse simplices, prout etiam de iure presumuntur, Agid. dec. 676. Scaphil. tit. de statu, & qualitate beneficiorum in princ. quae de generali consuetudine residentium non requirunt, ut post Cardin. & alios tradit Imola in cap. fin. num. 9. de clericis non residen. Felin. in cap. dilectus li. 2. num. 2. de rescrip. Alexan. consil. 1. num. 2. lib. 7. Et fuit resolutum 3. Martij 1582. in causa Conchei. Beneficij de l. allen. coram D. Lancellotto, & alias sapius vlt. in quod 1.2. & 3. testis super tercio hoc etiam asserunt. Valor obtenti videlicet Altaris Sanctissimi Sacramenti, positi in Ecclesia S. Benedicti de terra Gualdis, satis probatur ex dicto 1. & 4. testis super 5. cum ad istum effectum Rota contineatur quali probatio, Agid. dec. 674. etiam minori, quam semiplena, ut de vno teste de fama, cum adimiculo, tradit idem Agid. decif. 682. Et fuit sapissime in pluribus causarum resolutum: quod beneficia huiusmodi, si essent ad collationem Abbatis S. Benedicti, & per consequens Episcopus non possit se in illis intrumittere, nec etiam vigore alternatiua, quae caput tantum beneficia, ad liberam ipsius Episcopi dispositionem pertinent, satis probatur, ex quasi possessione conferendi, quae in hac materia attenditur, c. consultationibus de iure patron. c. quarelam de elect. Rota in antiquis decif. 49. de rescrip. & decif. 14. de iure patron. de qua constat ex pluribus collationibus deductis per informantes, iuxta nota. in c. cum Ecclesia Sutrina, ubi Ripa post gloss. & alios n. 52. de causa posset. Maxime concurren. te ultimo statu, qui est attendendus gloss. in l. si mater. & ibi Bald. C. ne de statu defuncti. Rota decif. 2. n. 2. de Praeben. in nouis, Felin. in c. eam te, col. fin. de rescrip. Decius consil. 126. sub n. 1. vltima enim collatio fuit facta per Abbatem Ludovic. quae fuit sortita effectum, cum per eius obitum hodie via erat, Oltrad. consil. 229. n. 2. Rota etiam in dict. Pamphilonen Vicariae de Atum. 12. Maij 1595. infra relata num. 142. & in Afflicten. Canonatus 14. Iunij 1600. coram Do. Sacrato, de qua supra capitul. primo, numero 477.

Illud tamen accipiendum est, nisi actus & ex quo pretenditur acquisita quasi possessio factus sit sine prauidicio iuris alterius, ut in vna Mayoricen. iuris patronatus 4. Octob. 1587. coram D. Bubalo, in qua fuit resolutum, Quod per praesentationem factam secuta institutione per Ordinarium protestatem, se nolle prauidicare praesentantibus aliis, cum clausula praeservatiua, extra tamen prauidicium iuris praeteriti per praesentantes, quae praeservat ius tam in petitorio, quam possessorio, non acquiritur quasi possessio praesentandi, adeo ut alius patronatus per patientiam praestitam in illo actu, tantum sibi prauidicauit, ad tradita per Decium in cap. cum accessissent de constitutio. n. 77. vers. 5. intelligitur, Putens decif. 188. lib. 2. & cum institutio fuerit condicionalis sine prauidicio iurium partium non potest acquiri quasi possessio, Putens decif. 34. lib. 2. & sententia fundata super saclo erroneo, dicitur notorie intulsa, ut de magis communi testatur, Alexan. consil. 123. num. 7. lib. 1. Versillius in additio. ad Afflicten. decif. 28. & sic ex alia praesentatione secuta institutione per sententiam, quae habet relationem, ad dictam institutionem, factam sine pra-

uidicio, non acquiritur etiam quasi possessio. Ad quod etiam est decif. Pisana Capellania 20. Maij 1594. infra adducta n. 141.

Ceterum ad acquisitionem possessionis & ad effectum de quo agimus, videlicet validitatem collationis praesentationis, vel electionis, requiruntur requisita posita per Calder. consil. 12. de iure patron. quod consilium Rota seruat, ut per Caputaquen. decif. 132. 338. 339. & 418. par. 2. Agidium 128. & in Abulen. Parochialis 22. Iunij 1594. coram D. Blancheto infra adductan. 92.

Primo enim requiritur bona fides. Secundo, fragatur & de praesentatione, vel electione, quod sit admiffa & confirmata, & sic, quod secuta fuerit institutio, seu confirmatio. Rota decif. 38. num. 1. part. 2. diversorum. Tercio quod prouisus, institutus, seu confirmatus fuerint, tanquam beneficiati in possessione beneficij, & sic quod collatio, praesentatio, vel electio, habuerint effectum. Quarto, scientia, & patientia illius, in cuius prauidicium talis quasi possessio acquiritur.

Quae requisita ponunt & sequuntur etiam Selua d. 2. par. 9. 7. Rochus d. verb. competens, a n. 34. Lamber. d. 1. par. 2. lib. 9. 3. art. 10. & 11 Decius consil. 124. n. 1. & 126. in fin. & 129. n. 3. Ripa in d. c. cum Ecclesia Sutrina, n. 92. & 93. & ibidem Rebus. vbi supra Corraf. d. 2. par. 6. 5. a n. 3. Couar. d. c. 14. pract. n. 2. Ferret. consil. 382. a n. 8. Hiero. Gabr. consil. 185. lib. 2. Io. Gutierrez consil. 3. n. 1. & consil. 4. n. 32. & Zechus d. c. 2. de beneficij & pensio. vers. beneficia etiam, & c. 18. 12. n. & illud requisitum de effectuatione ponit etiam Calder. consil. 13. eod. tit. & Gonzalez gloss. 18. n. 86. & ad ista reducuntur septem requisita, quae ponit idem Gonzal. d. gloss. 45. §. 2. a n. 30.

Licet ad effectum acquisitionis possessionis & absolute, & possessorij retinenda, aut recuperanda, non requiratur primum requisitum de bona fide, ut tradit Innocentius in cap. 2. de in integrum restitutione, num. 6. & in d. cap. cum Ecclesia Sutrina, num. 4. & ibi Abb. num. 26. Lamber. d. art. 10. num. 6. & 7. & Corraf. d. num. 3. & facit decif. Mohedani 9. de restit. spoliatorum.

Sed circa requisita erunt aliqua aduertenda, & tunc in primis circa primum requisitum, de bona fide, quod est precipuum in hac materia. Aduertendum est primo, illam esse omnino necessariam. Neque enim facit fructus suos malae fidei possessoriae, grauis de restit. spoliat. vbi Abb. Bellamerus Berol. t. & a. 72. li. 3. & in cap. conquirentes eod. tit. l. si fundum. l. certum. C. de rei vendicatione. §. si quis a non domino. in tit. de rerum diuisione, & ibi Dec. l. 39. & 40. tit. 28. pag. 3. & ibi Gregor. Lopez & Rota decisione septima, de iure patron. in nouis. De quo vltra dictos videndi sunt & Bart. in l. & ex diuerso. ff. de rei vendicatione, & Menochius de recuperanda remedio 15. quae. 40. ex n. 573. & Ioan. Garcia de expensis, & melioratio. cap. 23. a num. 42. Peregrin. de fideicommiss. articul. 49. a num. 130.

Sed quamuis collatio praesentatio, seu electio & à 73 malae fidei possessore facta non teneat, propter malam fidem, & sic etiam institutus sit remouendus, constando de mala fide, iuxta dicta Rota d. decif. 7. Innocent. Abbas & alij in dict. cap. consultationibus de iure patron. & in d. cap. Cumana de electione, & in d. cap. de in integrum restitutione, idem Abb. in d. c. cum Ecclesia Sutrina de causa posset. n. 26. & in d. cap. ex literis de iure patron. num. 7. Nauarrus consil. 2. numer. primo de iure patron. dicens communiter teneri, & Ferre-

tus *consil.* 69. n. 12. ubi ait, cum Innocen. & Abb. *sup.* quod si possessor malæ fidei admitteretur ad eligendum, vel ad aliquid aliud faciendum non valeret actus, nec electio, & sic valde cauendum esse, ne admittatur in Capitulo, ad ea quæ imminent facienda cum d. mala fide.

74 Intelligi si cum eius voce fiat actus, vel electio & sine ea non constaret esse voces necessarias ad actum, alias valeret actus, seu electio Capituli virtute aliorum votorum, Abbas in *capitulo cum super. de officio deleg. numero undecimo*, & Suarez 5. tom. *disput.* 14. *sect.* 2.

Adhuc tamen collatio, presentatio, seu electio facta à proprietario, qui non possidet, non valebit, quia non licet propria autoritate resumere possessionem, & spoliare etiam inuaforem, *cap. in literis de restitutione spoliat.* ubi id docet Innocen. & firmat. Abb. in *d. cap. consultationibus* n. 9. & in *d. ca. cum Ecclesia Sutrina*, n. 53. & ibi Imola ad fin. idem Abb. in *d. cap. Cumana* n. 12. Bertach. in *reperi. verb. presentatus a patrono*, Rochus *verb. competens*, n. 46. Rebus. in *d. cap. cum Ecclesia Sutrina*, ad fin. *versic. circa secundam*, Duaren. *de benefic. lib. 3. ca. 9.* & Cuchus. *lib. 4. tit. 1. n. 96.*

76 Quamuis contrarium tenent Innocentius in *t. d. c. Cumana*, numero sexto, & Lambert. *prima pars secundum libro questione tertia, artic. 7. & 19.* quem sequitur Couarruias *pract. cap. 16. num. 6. circa fin.* Ferretus *consil.* 135. numero 2. & Hieron. Gabriel *consil.* 185. *lib. 2.*

77 Et ad l. mala fide, C. de conditione fex l. quam allegat Innocen. ubi *nu. 4.* Respondet Abb. *d. num. 12.* quod loquitur, quando proprietarius conuincit possessorem malæ fidei in iudicio, tunc enim priuatur possessor omni commoditate perceptionis, sed ante sententiam non debet priuari ex officio priuato.

78 In qua controuersia ego tenerem mediam sententiam, ut prima procedat in actu presentationis, ad quem iudex adiri debet, qui non debet esse author spolij argum. eorum, quæ alias in simili tradit Ioan. Gutierrez *de iuramen. confirmator. 3. par. c. 13. n. 13.* Secunda vero procedat in actibus ad quos iudex adiri non debet, nec requiritur iudicis autoritas, ut in collatione, & electione, & similibus, tunc enim videtur valere actus factus à proprietario, qui non possidet existente alio in possessione mala fide, ex quo ad talem possessorem non pertinet ratione malæ fidei, donec à superiore infirmetur, ad instantiam possessoris petentis se defendi, seu reintegrari in sua possessione, & sic infirmari illum actum, ut in *d. c. cum Ecclesia Sutrina*.

79 Sed videtur institutum ad presentationem possessoris malæ fidei, non esse remouendum, etiam si postea constet de mala fide. Nam si à tali institutione non fuit appellatum per aduersarium, transit in rem iudicatam, & habet vim diffinitivæ, & consequenter retractari non potest: si vero institutio facta fuit posito edicto publico, iuxta *cap. fin. de elect. in 6.* Nulloque comparante, & contradicente, verus patronus postea veniens non est audiendus, sed videtur dictæ presentationi consensisse, ita cum Cardin. in *cap. consultationibus*, 4. & 5. & oppositione, & Domin. in *c. 2. de offic. Vicary in 6.* & Felin. in *c. cum Bertholdus* n. 13. de re iudic. docet Rochus *d. verb. competens, quest. 22. n. 50. & 51.* & Lamber. *d. quest. 3. art. 2. n. 6.* & sequitur Menochius *consil.* 90. *nu. 126. & sequen. lib. 1.*

Ego vero existimo fundamenta *Titulorum Dd. fo. 80* lum conuincere, quod taliter institutus non sit remouendus, nec institutio retractanda ad petitionem veri patroni, qui non appellauit, aut non comparuit, non tamen conuincunt institutionem ipsam valere, nec respectu superioris, contra quem non transit in rem iudicatam sententia lata in causa Beneficiali, Maran. in *speculo aduocatorum* 6. *par. 2. adu. de sententia num. 150 cum aliis*, nec institutio Lamber. 2. *p. 2. lib. quest. 11. art. 6. & 3. par. eiusd. 2. lib. quest. 2. art. 13 num. 3.*

Collatio autem presentatio, vel electio facta à proprietario, qui non est in possessione valet, si nullus alius est in possessione, ita Innocen. & Abb. in *d. c. Cumana* n. citatis, idem Abb. in *d. c. cum Ecclesia Sutrina*, n. 53. & in *d. c. consultationibus*, n. 3. *versic. item nota*, per tex. ibi à contrario sensu, Bertach. *sup. Roch. d. verb. competens*, 9. 20. *num. 47.* Lamber. *d. q. 3. art. 8.* Rebus. *ubi sup. versic. circa tertiam*, & Cuchus *supra* n. 97. pro quo facit capitulum transmissam, cum simil. de electione.

Et accedit quod docet Bald. in *l. fin. C. de t. edicto D. Adriani tollen. num. 48.* quod hæres potest presentare ante possessionem hereditatis acquisitam, & sequuntur Rochus *uerb. ipse vel is. q. 11. num. 24.* Citad. 9. *par. n. 8.* Gregorius Lopez in *l. i. tit. 14. pag. 6. verb. el seniorio ad fin.* & Mieres *de maioratib. 3. part. quest. 11. num. 12.*

Quamuis in vna Salamantina Capellania t. del Voto 3. Iunij 1585. infra adducta 7. p. *cap. 9. nu. 11.* in qua erant duo patroni, Parochus scilicet, seu Rector & oconomus Ecclesiæ fuit dictum, Quod D. Andreas qui erat presentatus à Parocho nouiter prouiso, antequam accepisset possessionem Parochialis, nullum ius habebat, quia presentatus à patrono antequam acquireret possessionem iuris patronatus, & sic nulliter, quia ius presentandi non potest exerceri, nisi post acceptam possessionem cum sit de fructibus Beneficij. Sed hoc clare conuincitur ex dictis.

Secundo circa d. requisitum de bona fide, t. aduertendum est, quod licet illa regulariter præsumatur etiā sine titulo (nisi alius possessor antiquior appareat, tunc enim in possessore sine titulo præsumitur mala fides, quo ad ipsum possessorem antiquiorem, Balbus *infra* num. 9. & 10. Menoch. *de recuperanda, remed. 13. a. num. 63.* & Mascard. *conclus. 224. numer. 5.*) Abb. in *cap. si diligenti, de prescrip. numer. 14. & 15.* Felin. *ibi* num. 4. Balbus in *rep. l. celsus, de vucapto. 3. p. num. 2. & 9.* Alciat. *de presump. reg. 3. presump. 5. nu. 2.* Couarr. *reg. possessor. 2. par. 8. num. 2.* Bernad. Diaz. *reg. 557. & seq. & ibi Salcedo in additione*, Gratian. *reg. 54.* Mascard. *d. conclus. 224. & 231.* Rota *decis. 345. numero primo par. 1. diuers.* ubi ponitur regula, quod quilibet possessor præsumitur in bona fide, nisi probetur in mala, & *decis. 477. num. 7. eadem par.* ubi dicitur, quod in dubio præsumatur bona fides, & c. tamen ubi ius refutit, non præsumitur bona, sed mala fides l. quemadmodum. C. de agricolis, & censuris lib. 11. 85 *reg. qui contra iura mercatur bonam fidem præsumitur non habere lib. 6.* & ibi Dinus *num. 6.* & docet in proposito Innocen. in *ca. 2. de integram restitutione*, n. 6. quem ibi sequitur Imola ad fin. Abb. in *d. cap. consultationibus* num. 8. & in *d. cap. cum Ecclesia Sutrina*, n. 31. & 33. & in *d. cap. si diligenti*, num. 14. 15. & 23. & ibi Felin. *d. num. 4.* Ripa in *d. cap. cum Ecclesia Sutrina*, n. 94. Probis ad Monachum. in *ca. si à sede de preben. in 6. num. 2.* Balb. *num. 12.* & Alciat. *sup. Lamber. d. q. 3. art. 2. num. 4.* Aymon. *consil.* 134. *num. 16.* Ferretus *consil.*

confil. 382. numer. 9. & sequen. Menoch. de reuindenda remed. 5. num. 26. & de recuper. remed. 13. nu. 72. Gratian. sup. num. 14. Mascard. dict. conclus. 224. num. 11. & 225. num. 24. & 223. num. 10. & 231. num. 2. Rota dict. decis. 7. de iure patron. in nouis. Puteus decisio 192. libro 1. & 366. num. 1. lib. 2. & Rota dict. decisio 477. num. 6.

86 Et facit quod de prole suscepta t ex matrimonio putatio, contracto ex errore iuris tradunt, Paleotus de nobis, & spurium, cap. 9. a num. 7. Couarruu. in 4. 2. part. cap. 5. 1. num. 9. Rojas de successione ab intestato, cap. 2. numero 17. & peregrin. de fideicom. articulo. 24. num. 69.

87 Nisi possessio sit iusto tit. aut probabilib. t rationibus acquisita, vel sit possessio logi temporis, quod in proposito dicitur arbitrio iudicis, ita Innocen. supra quem sequuntur Imola, & Abbas sup. & in d. cap. si diligenti, num. 15. & Felin. & Balbus, qui dictum Innocen. dicit communiter approbatum, & Lamber. ubi proxime. Ripa sup. a. n. 95. ad 99. Qui ait, quod in decennio videtur communis opitio, quod non praesumatur bona fides isto casu. Couar. d. 9. 8. num. 3. Menoch. de arbitriis lib. 2. casu 43. num. 8. & 9. Rota d. decis. 7. & Puteus d. decis. 192. & in terminis quasi possessionis iuris conferendi, iure resistente, fuit resolutum in dict. Cremonen. Prioratus 23. Febr. 1568. coram D. Oradino. Facit decis. Caputaq. 295. num. 4. p. 1.

88 Vel nisi sumus in iure dubio, & obscuro, teneus error est probabilis, & iustus, ac equiparatur errori facti. Felin. in cap. de quarta de prescrip. n. 27. & in cap. 1. n. 15. limit. 7. de re iudic. Balbus in d. l. Celsus. 1. par. n. 17. Couarruu. dict. reg. 2. par. 9. 7. num. 9. & in 4. 2. par. cap. 8. 9. 1. n. 9. Tiraquellus de penis temperan. causa 11. num. 6. Pinel. in l. 2. C. de resind. vendit. 2. par. ca. 4. numero 40. Contardus in l. unica. C. si de momentanea possessione, limit. 9. n. 52. Molina de primog. lib. 2. cap. 6. num. 69. Ioan. Garcia de expensis, & meliorat. cap. 23. num. 30. Nauarrus confil. 9. n. 5. de officio Ordin. & confil. 2. num. 4. de prescrip. Peregrin. d. nu. 69. & art. 49. num. 120. & Menoch. de arbit. centu. 6. addita, casu 543. num. 17. & Puteus decis. 118. numero 19. lib. 2. Rota decisio 132. numero 7. part. 2. dinerforum, & Ludouic. Lopez instruat. confil. 2. tom. 2. parte. cap. 57. & tunc dubium iuris feruit de titulo ac bona fide, Puteus decisio 15. libro tertio, & Caesar de Grassis decisio. 10. num. 7.

89 Et facit ad praedicta, quod de errore iuris t circa acquisitionem fructuum tradunt Felin. in d. c. de quarta, num. 31. Balbus in d. l. Celsus. 1. par. nu. 19. Caffado, decisio 11. num. 8. super reg. decisio, Pedem. Cachetani 160. Couarruu. lib. 1. variar. cap. 3. num. 8. Pinel. in d. l. 2. 2. par. cap. 4. ex nu. 30. Suarez in thesauro recepti. sententiarum, verb. iuris quilibet error, Menochius. de recuperand. remed. 15. numero 634. Ioan. Gutierrez plures referens, de titul. 2. par. cap. 5. nu. 17. & sequen. & Fachineus controuers. li. 8. c. 39. licet controuertat Peregrin. de fidei commiss. d. articulo 49. numer. 118. & contra teneant, Cabedo decisio 69. numero 5. cum aliis.

90 Ex quibus t Rota in d. causa mea Abulen. parochialis de la Calcada 22. Iunij & 24. Octobr. 1594. coram D. Blancheto, resoluit quasi possessionem Capituli conferendi Parochiales, sede Episcopali vacante, in mensibus non referuatis vacantes, non suffragari ad validitatem collationis mihi facta per Vicarium Capituli sede vacante. Quamuis Capitulum fuerat in d. quasi posses. per 13. annos, & quam-

uis antea coram D. meo Corduba 19. Nouemb. 1593. contrarium fuerat decisum, vt in sequens. decis.

Abulen. Parochialis. 19. Nouem. 1593. coram D. Corduba.

Domini steterunt in decisio constare, de quasi possessione Capituli conferendi sede Episcopali vacante. Et quia dubitabatur, an talis t quasi possessio suffragaretur Nicolao, ad validitatem collationis, de qua agitur, teneuerunt affectiue resolendum, ca. consultationibus de iure patron. cap. quarelam de elect. cap. cum olim, c. cum Ecclesia Sutrina de causa posses. ad iradua per Aymon. confil. 322. n. 5. Corras. de sacerdot. 2. par. cap. 5. Rot. decis. 49. de rescript. & decis. 14. de iure patron. in antiq. Neque obstat, quod hac quasi possessio sit contra ius, ca. 2. ne sede vacante, & resistente iure requiratur tit. c. si diligenti de praescrip. c. 1. eod. tit. in 6. & ideo tanquam improba non possit suffragari. Improba. c. de acquirend. posses. quia in presenti non agitur de iure conferendi, sed an valeat collatio facta a Capitulo, quod est in quasi possessione conferendi, sede Episcopali vacante, ad quem effectum ius commune non resistit, cum fuerit acquisita, ex pluribus collationibus, quae sunt sortita effectum. d. c. cum Ecclesia & cum non reperitur in iure dispositum, Capitulum non posse conferre Parochiales sede Episcopali vacante, & Dd. sint inter se contrarij, uenit quod cum potueris habere probabilem dubitandi causam, non possit dici esse in mala fide si conferat, nec ius videtur resistere, Puteus decis. 241. li. 3. Cornens confil. 127. colum. 9. vers. & probabile, lib. 2. Curtius Iunior confil. 6. n. 25. Aymon. confil. 145. n. 19. praesertim stante dispositione Concilij Trident. sess. 24. de reformatione. c. 18. & constitutio Pij V. ex quibus collatio Parochialium facienda est magis idoneo in concursu, & in collatione necessaria Capitulum succedit sede vacante, Rebus. in praxi tit. de deuolut. n. 85 & tract. de nominatione. q. 8. n. 49 & aliis locis, Bellamera confil. 20. n. 13. Neque etiam obstat Concilium Trident. d. c. 18. quia reseruat facultatem conferendi illis, ad quos spectabit, & decretum irritans non potest referri ad hanc facultatem, sed ad collationem factam non seruata forma ibi praescripta, quod vero dicitur collationes esse factas per assertum Vicarium, & non constare de eius mandato, facile refellitur ex eo, quod praesente Capitulo sciente, nec contradicente, collationes fiebat Vicarium, Crescen. dec. 15. n. 6. de probat. Nec obstat, quod non videatur quae sita quasi possessio Capituli sine speciali mandato conferendi, quia ad istum effectum, ex sola scientia collationis facta suo nomine, sine contradictione inducitur ratificatio ad Bald. in l. cum oportet. n. 7. C. de bonis, quae liberis, Mohedan. dec. 22. n. fin. de praeb. nec requiritur mandatum speciale ad conferendum, quando collatio est necessaria, & debita de iustitia, c. ex frequentibus de institutione. & ibi glos. & Dd. Rochus de iure patron. verb. competens, quaest. 3. n. 67. Conar. li. 3. variar. c. 20. n. 7. Rebus. d. quaest. 8. n. 49. Mille verb. Vicarius Episcopi habet. Nec refragatur, quod ista Parochialis sit affecta, propter regul. 1. Sixti V. ad fin. Quamuis vacauerit posterus obitum, quia licet aliqui ex Dominis super hoc dubitauerint, tamen pro maiori parte fuit resolutum non obstat istam regulam, cum eius morte expirauerit, Gemin. confil. 92. Mille verb. reseruatio facta, & licet beneficia semel affecta, semper intelligantur affecta, tamen hac Parochialis viuente Pontifice, & stante regula non vacant, sede Episcopali vacante, ita vt

affecta dici possint alioquin beneficia, quae vacat sede Apostolica vacante, in mensibus alias reservatis, essent affecta, & nullo modo per Ordinarios possent provideri. quod est falsum, Caputaquen. decis. 86. 1. par. & 214. 2. Ant. August. decis. 65. Roman. lib. 1. & in dec. Gambari 65. ex adverso allegata, nihil fuit resolutum, quicquid dicat Sarnen. regul. de publican. quaest. 6. Nam in suo tracta. lib. 3. ex numero 180. solum dicit in illam sententiam, maiorem partem Dominorum inclinasse & referre opiniones aliorum. Quinimo Parochiales, etiam si essent affecta & reservata, reservatione clausa in corpore iuris, sede Apostolica vacante possunt conferri, cap. si. Apostolica de Præben. lib. 7. Quare hac Parochialis multo facilius conferri potuit, & accedit, quod de tempore Gregor. XIII. quo Capitulum quæsiuit quasipossessionem conferendi, nulla aderat regula reservatoria beneficiorum vacantium, sede Episcopali vacante.

In eadem 22. Iunii 1594. coram D.
Blancheto.

92 **B**Is proposui dubium, an Capituli quasipossessio conferendi beneficia curata sede Episcopali vacante suffragetur. Quod hodie per Dominos fuit resolutum, videlicet talem quasipossessionem non suffragari, indubitatum enim est, de iure Capitulo prohibitum esse beneficia conferre sede Episcopali vacante, si ad solius Episcopi collationem pertinent, cap. illa ne sede vacante. ca. vnic. §. cum vero eod. tit. in 6. gloss. in clemen. 1. §. propter quod in verbo Capituli, de hæret. & ibi Dd. Capitulum enim sede vacante succedit in pertinentibus ad Episcopum, quo ad ea tantum, quæ in iure reperiuntur expressa, & non in aliis, Gemin. in cap. Presbyteri 24. distinct. Non obstat, quod allegata non loquantur in Parochialibus, quia cap. 1. de institutionibus in 6. loquitur indistincte de beneficiis, quorum appellatione veniunt etiam Parochiales gloss. in cap. his, quæ in verbo pro bono pacis, circa medium de maiestate, & obediencia. Pauinus in tract. de potestate Capituli sede vacante, par. 2. quaest. 1. numero 1. & 2. Rebuff. de devolutionibus numero 103 fuit resolutum coram R. P. D. Agrigino, in causa Salamantina Parochialis. Ex his sequitur nullam fuisse acquisitionem quasipossessionem Capitulo conferendi beneficia sede vacante, propter vehementem iuris resistantiam, Couar. 1. pract. quaest. capit. 17. 11. quaest. versi. 4. Menoch. de retinenda possessione, remedi. ult. num. 24. quæ vehementem resistantiam colligitur ex d. cap. 1. de institut. in 6. ubi text. dicit Capitulum non posse conferre beneficia sede vacante, per quæ verba, omnis potentia auferitur, Decius in rubrica, c. qui admitti, nu. 20. & per consequens deficit bona fides, quæ est fundamentum præcipuum ad acquirendam quasipossessionem, Caputaquen. decis. 69. lib. 1. deficient etiam alia requisita per Calder. consi. 12. de iure patron. Quod Rota passim in similibus materiis sequitur, & ideo non applicatur decis. in causa Reatina Beneficii coram R. P. D. meo Decano, ibi enim erat questio super pertinentia collationis Abbatis, inter Capitulum Lateranen. & Ordinarium Reatinum, non autem super iure conferendi sede vacante, & Capitulum fundabat in privilegiis suam intentionem, quorum vigore iuris repugnantia remouebatur, in presenti vero præsupponitur, ius conferendi vivente Episcopo, ad ipsum solum pertinere, quo casu Capitulo obstat clara, & aperta iuris dispositio. Non obstat secundum fundamentum, pro Domino Doctore

Nicolao Garcia deductum, quod omnia prædicta cessant hodie postquam vigore Concilii Trident. sessio. 24. cap. 18. §. peracto. collatio Parochialium debet fieri in concursu, & ex concurrentibus, magis idoneo, & non alteri, ex quo sequi videtur, quod cum ea quæ sunt de necessitate transferantur in Capitulum sede vacante, facultas etiam conferendi Parochiales, tanquam necessaria, quoque ipsa transferuntur: quia aduerendum est, Quod illud dicitur necessarium in hac materia, quod summi initium aliunde, quam à facultate ordinaria Episcopi, & ad quæ Episcopus, adhuc (ut actus perfectionem consequatur) per alios cogi potest, videlicet à patrono, ad instituendum ab electo ad confirmandum, non autem quando tota substantia actus tribuitur iurisdictioni, & iudicio Episcopi, prout concursus, & collatio, cum ei quem magis idoneum iudicauerit, conferre possit, alias si hoc argumentum esset verum, sequeretur, quod nec etiam in casibus à iure permisisset Parochiales vñre præterea, Concilium quo ad ius conferendi, nihil immutat, imo illud præservat ei, ad quem spectat, & ideo per subauditum intellectus tot iurum, non est inducenda correctio, gloss. in cap. cupientes de electione in 6. cum vulgar. quod multo magis procedit stante declaratione dicti Concilii, in qua præscribitur forma Vicario Capituli Sede vacante servanda vacantibus Parochialibus, cui non solum collatio, sed commendata temporalis prohibetur in favorem illius, qui magis idoneus fuit in concursu reperiatur. Vltimo responderetur, quod quicquid sit in aliis materiis, in iure tamen conferendi, etiam si sit admixta aliqua causa necessitatis, est explicitum Capitulum non posse manus apponere, ut patet in Beneficiis vacantibus ex causa permutationis, quæ licet permutantibus, & non aliis tantum conferri possint, & debeant, Clem. 1. de rerum permutatione. tamen Capitulum illa conferre non potest, etiam dictis permutantibus, Felin. in cap. cum olim numero quarto de maiestate & obediencia. Pueri decisio. 329. libro secundo, ut bene deducit Dom. Serrius cuius dicta, tam in informatione, quam memorialibus placuerunt dominis, ex quibus ita fuit decisum.

In eadem, coram eodem 24. Octobris
1594.

Domini steterunt in decis. 22. Iunii proxime præteritis, ex tunc allegatis quibus non obstant deducta pro D. Doctore Nicolao, videlicet, quod cum hodie magis idoneo in concursu reperiatur, & non alij debeat conferre Episcopus Ecclesiam Parochialem vacantem, collatio debeat censeri necessaria, & per consequens transire debeat in Capitulum Sede vacante, ad quem omnia ea transeunt, quæ sunt ex necessaria iurisdictione Episcopi, quia huic argumento fuit etiam in præterita propositione satisfactum, illa enim ex necessitate pertinere dicuntur ad Episcopum, quæ originem trahunt à facto alieno, & ad quæ cogi potest, etiam nolens, ut bene declarat Pet. Gregorius de Benefic. cap. 39. num. 3. qui exemplificat collationem necessariam in eo, cui mandatum est providendi de primo vacaturo, item in institutione presentati, item in eo cui competit ius optandi, item in permutantibus, item in confirmatione electionis in omnibus enim istis casibus, si Episcopus denegat institutionem, collationem, & confirmationem, petenti iniuriam facit, & à denegata iniuria datur appellatio suspensiva: quo vero ad Capitulum expresse dicit exclusum à iure conferendi, ut infra dicitur, collatio autem beneficii tota radica-tur in mera voluntate Episcopi, qui potest absolvere ab illa,

illa, & permittere ut per lapsum temporis ius deuoluatur ad superiorem, si autem vult conferre, tunc facto suo subiicitur observatione forma tradita in Concilio Tridentino. Sessione vigesimaquarta, cap. decimo octauo, quod Concilium voluit tantum tollere abusu quemdam inducitur conferendi beneficia minus idoneis omnis idonioribus, ex quo, & collatorum conscientia grauebatur, & populus propter ignorantiam rectorum, maximum damnum proficiscebatur, sed quo ad ius conferendi nihil immutauit, ut ex eius verbis, & declarauit Sacra Congregatio, & idcirco Capitulum non potest conferre beneficia vacantia per resignationem, ex causa permutationis, ut dicitur in decisione, quia illa fundatur in mera gratia Episcopi, qui potest ad sui libitum admittere, & recusare huiusmodi resignationes, & pro hac opinione faciunt tradita per Pet. Gregor. in loco allegato, quia post exemplaria supradicta, nu. 8. eiusdem Capituli expresse dicit, quod licet Capitulum instituat, quos Episcopus institueret si videret, amen beneficia non conferri, & in c. precedenti n. 3. clarius asserit, quod Capitulum conferre non potest beneficia vacantia Sede vacante, sed ad instar aliorum fructuum reservatur collatio successori, quod etiam sentitur videtur li. 17. Sintag. capit. 15 num. 10 37. Non obstat praesensa bona fides Capituli in proposito casu, quia cum proveniat ex iuris ignorantia non tribuit ius. Iuris ignorantia. ff. de iuris, & facti ignorantia praeter ea error iuris indubitur non tribuit ius causa ignorantie, Puteus decil. 244 in causa Colon. lib. 3. aliis omnibus bene respondet Do. Serrorius, & ex his ita decernit.

Vnde decisio in causa Nucerna beneficiorum t. supra adducta nu. 64. non videtur certa, cum ibi ius resistat dicto Abbati praetendenti ius conferendi contra Ordinarium.

Vnde etiam cum t. beneficia de iure praesumantur libera, c. omnes Basilica 16. quest. 7. Rochus, verb. construxit, questione 20. Cassador. decisione 4. numero 7. de probatio. Caputaquen. decisione 130. numero 2. parte. 2. Mohedan. 10. de iure patron. Menochius, de presump. lib. 3. presum. 90. nu. 1. Rota decisio. 268. nu. 1. part. 1. diuersorum, & in vna Toletana iuris patron. 18. Martij 1602. coram Domino meo Corduua, cum aliis, ex vnica praesentatione non acquiritur 94. quasi possessio praesentandi adhuc effectum, quia bona fides non praesumitur, Crescen. decis. 5. de iure patr. & Puteus 366. n. 1. & 4. li. 2. Nisi t. probetur fama iuris patr. vel quod simile. Mohed. decis. 10. de iure patron. ad principium, aut nisi adsit cursus longi temporis, Puteus decis. 243. lib. 2. & Rota, t. in d. Illerd. 98. Parochialis, de qua supra num. 60. Et nisi agatur de beneficio, quod non negatur esse iuris patronatus, t. cum tunc cesset praedicta ratio, ut per Crescen. 5.

Secundo principaliter circa secundum t. requisitum est aduertendum, quod si institutio, aut confirmatio secuta esset non prauius edicto iuxta cap. fin. de electione in 6. quod habet locum etiam in praesentatione, ut tenet Rota, & communis & dicitur infra 9. p. ca. 4. non acquireretur quasi possessio praesentandi, licet institutus de facto habuisset possessionem, quia talis institutio sine edicto facta est nulla ipso iure, ex d. c. fin. quod eam decernit irritam, & inane, & idem est non esse secutam institutionem & esse ipso iure nullam, ita Lambert. dict. part. secunda lib. quest. 3. artic. vigesimo primo numero quarto.

Et videtur supponere Puteus decisione 189. t. lib. 1. Et facit Ferretus consil. 210. n. 8. Accedit quod tradit Flores, quest. 10. num. 64. cum Calder. cons. 15. de

iure pat. Decio 126. & Virgino Bocacio de remediis posse. cap. 11. numero 39. quod per collationem nullam non turbatur patronus in possessione praesentandi.

Falsum tamen est, t. quod ipse Ferretus ait d. cons. 210. num. 6. & 8. & cons. sequen. n. 11. & consil. 132. num. 10. & 12. Quod status, seu quasi possessio libera collationis, non potest induci per collationem factam de beneficio iuris patronatus, absque consensu patroni, ex quo talis collatio est nulla & irrita, ex cap. decernimus 16. quest. 7. ibi irritam; quia ita demum est nulla si patronus infra tempus datum ad praesentandum, reclamet, & non alias ut dicitur infra, c. ult. n. 242.

Et similiter per collationes, praesentationes, t. 102. aut electiones etiam effectuat, factas contra decretum irritans positum in reservatione, vel alia dispositione, seu indulto non acquiritur quasi possessio praesentandi, conferendi, vel eligendi, quia tale decretum inficit omnia, etiam possessionem, ita Crescen. decis. 4. de priuilegiis fin. Et prouiso facta de beneficio sito in dioecesi, t. ubi habet Cardinalis indultum, est nulla, etiam si Cardinalis non prouiderit de eo propter vim decreti irritantis, per ea quae dicit Cassad. dec. 2. de restitut. spoliat. Felin. in c. cum ex officio de praescript. ut est decum per Rotam apud Guidobonum decis. 56. in manuscripto.

Licet alias ad acquirendam quasi possessionem sufficiat t. praesentationem fuisse admissam, & praesentatum institutum cum effectu, siue bene, siue male, ut in vna Bracaren. Parochialis, in qua ad praesentationem patroni Vicarius vniuit, & vno, licet nulla, habuit effectum; dixerunt Domini 1555. coram Achille, ex tali vnione ad praesentationem patronorum constare de quasi possessione praesentandi, quia praesentatus, siue bene, siue male fuerit institutus, nil refert, sed satis est patronis quod praesentatio fuerit admissa, & habuerit effectum, ad notata per Calder. cons. 12. de iure patron. Ripa in c. cum Ecclesia numer. 90. de causa posses. Ut per Verallum decis. 375. lib. 1. in manuscripto.

Tertio principaliter t. circa tertium requisitum, de effectuatione, de quo Lambert. d. quest. 3. ar. 13. Puteus decis. 120. num. 3. lib. 2. & 136. nu. 3. lib. 3. Mar. Anto. Genuen. cap. 61. num. 13. & 17. Aduertendum est, quod effectuatio collationum, seu praesentationum probatur per subsequeutes collationes, seu praesentationes factas per vacationem, ex persona illorum Oldra consil. 229. num. 3. Lambert. 2. par. 2. li. quest. 10. art. 7. num. 11. Rota decis. 545. num. 2. p. 1. diuers. de qua infra cap. ult. num. 106. & decis. 558. nu. 9. ead. n. p. Et fuit resolutum in vna Bobien. iuris optandi, 26. Martij 1590. coram t. D. Penna, in qua fuit dictum, Quod ubi apparent successiva prouisiones, vna post alteram, a prima, usque ad ultimam, siue per obitum, siue per resignationem, siue per priuationem sufficit probare ultimam prouisi effectuationem, ut praecedentes prouisiones legitime effectuat praesumantur, Oldra & Lamb. sup. & in vna Comen. Capellan. 17. Iun. 1591. coram eod. D. Penna adducta infra cap. ult. n. 94. & in pifana Capellan. 20. Maij 1594. infra adducta n. 141. & in Romana vnionis, seu iuris patron. 6. Nouem. 1598. coram D. Orano adducta infra d. c. ult. n. 96.

Et quamuis in vna Albanen. prioratus 26. Nou. 1588. t. coram D. Orano adducta infra d. cap. ultim. num. 99. dictum sit id non procedere in subseque-

ti prouisione per resignationem prout fuit dictum in vna Taruina plebis de Medulo, coram Lauretano 26. Februar. 1586. Tamen in contrarium est d. decisio 598. & diti. Romana quæ indistincte loquitur, & diti. decisio, Bobien. & Comen. & Abulenl.

Et eadem videtur ratio in prouisione per resignationem, ac in aliis, contrariaque sententia posset procedere in prouisione per cessionem iuris.

Aduertendum est etiam, quod presentatio, collatio, & vel electio, non potest dici habuisse effectum ad istum effectum acquirendi quasi possessionem presentandi, &c. Licet fuerit secuta institutio &c. & prouisus manserit in possessione Beneficii, si tamen mansit ex causa concordie subsecuta inter illum & aduersarium, qui prætendebat presentantem non esse patronum, &c. Nam cum non constet de acquiescentia, imo de contrario, ex illa presentatione, seu prouisione non potest resultare contrarius usus iuxta. decis. Rotæ 301. part. 2. diuersorum.

Quantum requisitum & probatur ex l. 2. C. de seruinitibus & aqua, vbi Padilla num. 1. & 24. Abb. in d. cap. cum Ecclesia Surina, num. 15. & ibi Ripa numer. 64. Cepolla de seruinit. & rbanorum cap. 40. Corraf. in l. seruinites 14. ff. de seruinit. num. 40. & in leg. quoties 2. ff. eod. Gregorius Lopez in leg. 15. in 3. pag. 3. verb. non contradicendo. Couart. in reg. possessor. 2. part. initio numer. 8. Menoch de arbitrar. libro 2. casu 161. Puteus decis. 281. num. 3 & 4 lib. 2. Rota decis. 147. sub num. 2. part. 1. & decis. 17. num. 6. & 7. & decis. 297. num. 6. p. 2. diuersorum. Petra de fideicommiss. quest. 12. à nu. 72. Anton. Gom. var. 2. tom. cap. 15. num. 13. & Castillo de usufruct. cap. 12. à n. 26. Quamuis contra teneat Doctor Bernal. in d. l. seruinites, à num. 42 cum Longoballio in l. Imperium, num. 260. ff. de iurisdictione omnium iudicum, & Conano in l. sequitur, §. fin. de usucapio, & Reuardo. li. singulari ad legem Scriboniam numero octauo.

Ex quo requisito & Nauarr. consil. 5. num. 5. de præs. cum Decio consil. 126. docet, quod qui renuntiat Beneficium quæsitum ad presentationem patroni, in manibus Ordinarii clam, nesciente patrono, & accepta collatione ab eo libera detinet illud, non videtur ponere Ordinarium in quasi possessione iuris libere conferendi, nisi id faciat cum scientia, & patientia patroni.

Et ad effectum ut possit & dici acquisita quasi possessio liberæ collationis contra patronum requiritur, quod constet Ordinarium contulisse Beneficium ut liberum, seu collationem factam esse, tanquam de Beneficio libero, Hier. Gabriel. consil. 185. lib. 2. & hoc scientie & patientie patrono. Alias enim per collationem Ordinarii & factam de Beneficio iuris patronatus absque illius mentione, non præiudicatur iuri, & quasi possessioni patronorum, quia quando Ordinarius confert, simpliciter videtur facta collatio sub tacita conditione, si patrono placuerit, Rota decis. 10. de iure patroni in antiq. ita Calder. consil. 15. de iure patro. Decius 126. sub n. 4. Caput. decis. 134. p. 1. & 189. part. 5. & Hier. Gabr. supr.

Et facit decis. Chifanen. 72. & in manuscript. quæ ait, Quod vltima resignatio, sine consensu patroni non facit statum libertatis, quia quasi possessio presentandi acquisita non amittitur ex negligentia patroni non presentantis vna vice, sed requiritur, quod non presentet, quia non credat ad se pertinere ius presentandi, vel

quod voluerit, & non sit admissa presentatio, Rochus verb. competens, quæstio 20.

Quando tamen Ordinarius & ignoraret Beneficium esse iuris patronatus, censeretur illud conferre tanquam liberum.

Similiter si sunt plures in quasi possessione presentandi, & presentatio vnius sine aliis, etiam quod effectum sortita sit, non priuat alios quasi possessione presentandi, sed magis illam præseruat. Ferretus consil. 132. Caputaquen. deci. 292. 366 & 419. part. 2. Rota decis. 229. num. 5. & 713. num. 6. & 7. part. 1. diuersorum, & in vna Papien. iuris patronatus 9. Maij 1594. coram Domino Millino, in qua fuit resolutum, & Quod ad effectum præscribendi iuris patronatus contra comparones, necessarium est quod presentationes fuerint factæ animo priuandi illos, quod in dubio non præsumitur. Ruinus consil. 50. numero 10 libro 5. & sine isto animo presentationes vnius non præiudicant comparationi, sed ei præseruant ius Feder. consil. 202. in fin. Abb. 53. lib. 1. Puteus deci. 292. lib. 1. Thamis decis. 97. Crescen. deci. 27. nec ad amissionem iuris patronatus sufficit non usus, cum presentationes non fuerint factæ animo priuandi comparationem, qui non presentauit, Feder. d. consil. 202. Abb. c. cōf. 54. Et fuit dictum in causa Imolen. iuris patronatus 29. Octob. 1579. coram bona memoria Lauretano. Et in vna Mediolan. Capell. 1602. adducta præc. p. c. 3. num. 14.

Et tunc diceretur fieri animo priuandi & alios, quando diceret omnimodam presentationem, seu plenariam ad se spectare. Rota decis. 296. part. 1. diuersorum, & fuit alias in collatione resolutum in Aflicen. Canonatus, 14 Iunij 1600. coram D. Sacrato supra relata cap. 1. num. 483. quæ conducit ad propositum, seu quando diceret se vnicum patronum, &c.

Prouisio autem Apostolica non & mutat statum, seu quasi possessionem iuris patronatus, seu conferendi. Egid. decis. 107. Achilles 326. Rota decis. 545. numer. 3. part. 1. diuersorum, & in illa Illerden. Parochialis supra relata num. 60. Et in Tirafonen. Iuris presentandi, 21. Oct. 1594. coram D. Lita infra adducta ult. p. c. 2. num. 242. Et in Ferrar. Parochialis 8. Nouemb. 1596. coram Dom. meo Cordua infra relata. 9. part. cap. 2. num. 198.

Et est de. i. Guidoboni 1. & de præs. alias 125. in manuscript. quæ ait, Quod licet collatio Apostolica non mutet statum Beneficii de iure patronatus in liberum, nec priuet patronum possessione presentandi, tamen patronatus non præscribit ius patronatus durante possessione prouisi Apostolici, quia toto illo tempore dormit. Quod etiam ait Achilles d. decis. 326. in fin. & d. decis. Tirafonen. videnda.

Vnde apparet falsum esse, & quod ait Ferretus consil. 132. à num. 10. nempe Beneficium reperiri in statu liberæ collationis, ex quo Papa illud contulit absque presentatione patronorum.

Sed circa hoc quantum requisitum aduertendum est, & quod si ille in cuius præiudicium dicta quasi possessio acquiritur, non est in possessione illorum iurium, non requiritur eius scientia & patientia, nam si incorporalia vacant, quia nullus illa possideat, tunc non est necesse habere scientiam, vel patientiam alicuius in acquisitione quasi possessionis illorum, ut cum Innoc. tradit Abb. in ca. 17. l. iuris, num. 20. de re. sit. spoliar. Bald. in d. l. 2. num. 16. Puteus decis. 217. lib. 1. & in terminis. Rochus, d. verb. competens numer. 38. & Lambert. d. 9. 3. art. 10 num. 3. Et fuit resolutum in vna Florentina iuris patronatus vigesimo primo Febr.

1575. coram Sanctissimo Clem. VII. quæ est dict. decif. 229. part. 1. diuers. ibi, Quod cum non probaretur patronum fuisse in quasi possessione præsentandi, eius scientia ad acquir. hanc quasi possessionem non fuit necessaria. Et in vna Acherontina iurisdictionis 24. Ian. 1500. coram D. Millino, Quod ad acquirendam quasi possessionem iuris incorporalis non requiritur scientia, & patientia aduersarij, nisi probetur illius anterior quasi possessio, &c.

122 Et facit decif. 378. nu. 4. & 595. n. 9. & 10. part. 1. diuersorum, vbi habetur, Quasi possessionem iurisdictionis non posse acquiri sine scientia, & patientia aduersarij, quia in duo in solidum non possit possidere, non potest acquiri nisi aduersarius eam amiserit, quæ in corporalibus inhaeret ossibus, ideo ignorans eam non amittit. Ergo si aduersarius non possidet non requiritur eius scientia, &c.

123 At cum aduersus Episcopum acquiritur & quasi possessio conferendi seu præsentandi requiritur eius scientia, & patientia, cum eo ipso quod est in possessione Episcopatus, consequenter sit in possessione iuris libere conferendi ei competentis, tamquam ordinario, ad Caputaquen. decif. 306. part. 1. & decisionem Veronen. iurisdictionis, 18. Mart. 1596. coram Dom. Pamphilio supra relatum 3. part. cap. 1. seundo, num. 195. & de vacante Dignitas ipsa, seu Ecclesia dicitur possidere, vt supradictum est, numero in gestis octauo.

124 Vnde in vna Hispalen. Capellanæ 6. Iun. 1539. fuit resolutum, Quod præsentatio facta per aliquem tantquam patronum, admissa per Vicarium Capituli Sede vacante, qui præsentatum instituit etiam secuta possessione non fecerit statum, vel quasi possessionem iuris patronatus, ex quo per Archiepiscopum fuit contradictum, eo ipso quod fuit promissum, & venit ad Ecclesiam administrandam providendo alteri de predicta Capellana, tantquam de Beneficio libero. Vt per Mohedan. decif. 7. de iure patron. alias 269.

125 Et idem esset & in Canonicis quoad ius eligendi, seu votandi, qui eo ipso quod sunt Canonici, & in possessione Canonicatus, consequenter sunt in quasi possessione iuris eligendi, & votandi, quamuis nunquam euenisset casus eligendi, ad Caputaquen. decif. 306. & Rotam in causa Hispalen. voti 28. Maij 1593. coram D. Cipfio.

126 Et iuxta hoc procedit decif. 17. numero 7. part. 2. diuersorum, in alia Hispalen. iuris votandi de anno 1576. quatenus supponit, quod si conflaret collationem trium dimidiarum portionum, de quibus agebatur pertinere in proprietate, etiam ad dignitates, & portionarios, requireretur eorum scientia & patientia ad hoc vt Canonici possent acquirere quasi possessionem illas conferendi, eo enim ipso, quod erant in possessione suorum dignitatum, & portionum, erant in possessione illius iuris conferendi pertinentis ad suas dignitates & portiones.

127 Idemque etiam esset in eo, & quia alias esset in quasi possessione iuris patronatus, quamuis non præsentasset, tunc enim requiritur eius scientia & patientia ad acquirendam quasi possessionem in contrarium, ad Crescen. decisionem, secunda de iure patronatus.

128 Et cum acquiritur & quasi possessio seruitutis aduersus Dominum feudi, seu domus, qui est in possessione talis fundi, seu domus, requiritur eius scientia, & patientia, cum ea possideat tanquam libera, Ant. Gom. d. c. 15. n. 23.

129 Et an præsumatur scientia illius, de cuius & præiudicio agitur, iudex arbitrat ex multiplicatione actuum, & qualitate ipsorum, & aliis circumstantiis, vt ex Innocen. tradit Abb. in d. cap. cum Ecclesia San-irina, numero 25. ad quem refert Rochus dict. verbo. competens, numero 37. ad fin. & quod ex multiplicatione actuum probetur scientia, tenuit Rota in Reatina Beneficij decif. 166. numero 4. par. 1. diuersorum, & in Hispalen. iuris sepeliendi coram Dom. Pamphilio 29. Maij 1589. Puteus d. decisionem 217. numero 2. libro 1. & Menochius de arbitrar. libro 2. casu 161. numero 5.

Et etiam ex publicitate & actus præsumitur scientia, Rota in Mediolanen. præminentiarum, 15. Decemb. 1589. coram D. Bubalo.

Probatur etiam scientia, & patientia, & ex lapsu 16. & 138 gi temporis, vt in d. Reatina decif. 147. numero 3. & d. decif. 166. num. 2. par. 1. diuersorum, & in d. Hispalen. iuris sepeliendi, & in Abulen. Parochialis supra adducta numero 61. Mascard. de probatio. conclus. 1293. numero 15. Et respectu Episcopi probatur, & quia tenetur quolibet anno per se vel per aliū, visitare suā dioccesim, & sic præsumitur scientia, vt in d. Reatina dict. decif. 166. numero 1. & decif. 106. numero 8. & 131. numero 8. parte 2. diuersorum, & in dict. Abulen. quæ præsumptiones fuerunt iterum approbatæ per Rotam in dict. Reatina dict. decif. 167. numero 1. par. 1. diuersorum.

Scientia enim ex coniecturis colligitur, & vt fuit dictum in d. Hispalen. iuris sepeliendi. Puteus decif. 121. num. 4. lib. 2. Menoch. & Mascard. num. 1. supra, & quod scientia, ex coniecturis probetur, fuit resolutum in causa Valentina emolumentorum 20. Iunij 1583. coram D. Cantucio, ex Baldo in l. 2. num. 9. C. de re scind. vendit. Decio cons. 583. num. 3. Paris. cons. 12. n. 19. lib. 2. Aymon. 193. nu. 7. & plures coniecturas ponit Maranta in leg. 15. potest de acquirend. hered. a numero 183.

Nam adhuc effectum sufficit & scientia præsumpta, non obstante decif. Mohedani 160. quæ est 4. de probatio. & 196. quæ est 3. de sententia excommuni. numer. 3. & decif. Putei 147. & 77. num. 7. lib. 2. & Lacell. de attentat. 2. par. c. 4. in præsa. num. 68. vbi quod, vbi agitur de amissione, vel priuatione iuris quasi, non sufficit scientia præsumpta per coniecturas, aut famam Et in causa Ciuitaten. confidentiæ 23. Ianu. 1593. coram D. Mantica fuit dictum, Quod cum agitur de priuatione Beneficij, propter scientiam alicuius, non sufficit talem scientiam probari per famam, & coniecturas, seu præsumptiones, sed debet ea probari legitime, & clare.

Si quidem in præfenti & non agitur de auferendo seu adiutendo iure conferendi, præsentandi, aut eligendi in totum, sed de acquirenda possessione, vt fuit resolutum in d. Cremonen. Prioratus 19. Decemb. 1567. coram Dom. Oradino. Et ex præsumpta scientia inferitur possessionis civilis amissio, Puteus decif. 265. l. b. 1.

Et sufficit scientia officialium, & Bart. in l. ff. public. canu. §. fin. n. 2. ff. de publicanis, Aymon. de antiquitate temporis 4. parte §. absolutis, a numero 23. Balbus de prescriptione 2. parte 5. parte questione 3 sub numero 8. Tiraquell. de nobilitate c. 14. num. 3. Couarruias in regul. possessor. 2. part. initio numero 8. versiculi 3. circa fin. Rota dict. decisionem 166. num. 3. & 600. numero 5. par. 1. diuersorum, & in dict. Mediolanen. præminentiarum.

Cæterum hodie non procedit indistincte & de cist. tex. in d. cap. consultationibus de iure patron. ex de-

creto S. Concilij Trident. sess. 25. de reform. c. 9. quod locum habet etiam in possessorio, & quando solum agitur de validitate presentationis, & ideo non est admittenda presentatio existentis in quasi possessione presentandi, nisi verificato prius iure patronatus, aut nisi fuerit in quasi possessione presentandi, post Concilium, adhibita causae cognitione, super iure patronatus iuxta formam Concilij. Et ita censuit S. Congregatio, ut in f. quetib. declarationibus
 138 super d. c. 9. § Prima, Hoc decretum Concilij habet locum in petitorio, & in possessorio, unde admittenda non est presentatio, aut presentari institutio facienda, nisi verificato prius iure patronatus, ex decreto Concilij. Et fuit inter alia responsum Episcopo Segobien. anno 1591. ut in declaratione supra adducta 3. part. c. 2. sub num. 198. ad 19. & fuerat alias responsum 4. Februar. 1581. Secunda, Item censuit S. Congregat. non posse patronum repelli à sua quasi possessione presentandi, si adhibita causae cognitione, super iure patronatus, post Concilium, Ordinarius à patrono presensatum admisisset, etiamsi post obitum eiusdem presentati, de validitate iuris patronatus item contigerit dubitari, secus autem, si simpliciter patroni presentatio, absque causae cognitione admissa fuisset. Item censuit, tum demum debere intelligi adhibitam causae cognitionem in probando iure patronatus, cum servata fuerit forma, à Concilio tradita. Tertia, si Ordinarius post Concilium cognovit de iure patronatus, & admisit post Concilium, non potest patronus repelli à sua quasi possessione presentandi, si Ordinarius voluerit cognoscere, post obitum illius ultimi presentati, secus autem si simpliciter eius presentatio fuisset admissa, absque causae cognitione tradit Martinum Anton. Genuen. capit. 61. numero tertio. & posthac González gloss. 18. à numero. vigesimo tertio.

Vnde in vna Volaterrana Capellania 28. Aprilis 1595. coram D. Blancheto fuit resolutum, Quod non sufficiat, quod Episcopus admitteret patronum ad presentandum, post Concilium, ut debeat in quasi possessione manuteneri, nisi admissio fuit facta cum causae cognitione.

Adverte tamen quod d. decretum Concilij, § & declarationes S. Congregationis procedunt, quando est controuersia super libertate Beneficij. Secundo quando solum est controuersia inter presentatos, super pertinentia iuris patronatus, nam hoc casu nihil est innouatum per Concilium, ut in Tirasonen. iuris presentandi, 16. Octobris 1592. coram D. Blancheto infra adducta ultim. part. c. 2. numero 241. ubi fuit dictum. Quod ut fuit resolutum in Rota in pluribus causis decretum Concilij Trident. cap. 9. sessione 25. non habet locum, quando causa agitur inter presentatos à patronis tantum, non existentes in iudicio prout Apostolice seu ab Ordinario. Et tradit Fiuizanus decis. 17. num. 16. & Mart. Anton. Genuen. supra.

Et fuit etiam resolutum coram eodem Domino Blancheto, in causa Pisana Capellania 20. Maij 1594. ut in decis. sequenti. Domini dixerunt, sententiam de paribus in hac causa latam esse confirmandam, cum enim indubitatum sit, hanc Capellaniam esse de iure patronatus, & solum contraveratur pertinentia illius ad effectum, de quo agitur, attenditur solum quasi possessio, cap. consultationibus de iure patron. in qua illos de totis fuisse constitutos apparet, ex presentationibus factis anno 1571. & 1572. & 1576. de quarum effectu constat, quia per mortem prius presentatorum, fuit deuentum ad suc-

cessinas presentationes, iuxta consilium Oldradi 229. Japinus à Rota canonicatum. Huc quasi possessioni non obstant presentationes Montianum S. Martini, quia anno 1572. illarum presentatio non fuit admissa, & à tali non admisione, ipsae non appellerunt, aliae fuerunt admissae cum clausula, sine praedicio partium, cum igitur ipsae non sint in quasi possessione presentandi considerabiles, earum presentatio non suffragatur. Non obstat, quod quasi possessio non debeat attendi post Concilium Trident. nisi fuerit adhibita causae cognitio, iuxta decisionem S. Congregationis, quia decisio procedit, quando est controuersia super libertate Beneficij, secus quando agitur inter presentatos super pertinentia iuris patronatus. Nam hoc casu Concilium nihil innouat. Non obstat gratia Apostolica Annibalis, quia habet clausulam, dimmodo alteri non sit ius quaesitum, per quam ius presentantis, competens Pamphilio est praeservatum, Rota decis. 17. de Praebend. in nouis. Ezid. 167. Creten. decis. 7. de iure patron. In hac causa 23. Ian. 1595. coram D. Millino, Domini steterunt in decisis.

Idem fuit resolutum in vna Pampilonen. § Vicariae de Ataua 12. Maij 1595. coram D. Penna, in qua censuerunt Domini, Presentatum à Philippo Delezcano esse instituendum, & praefendum presentato ab Incolis, cum non agatur de canonicatione iuris patronatus, nec Ordinarius se opponat, sed tantum agatur quis ex presentatis veniat instituendus, & ad istum effectum satis sit istos de Lezcana, & eorum domum, & familiam, esse in quasi possessione presentandi, quae ex unico etiam actu acquiritur, ut apparet ex presentatione facta ab eius proavo, & aliis duabus ab eius avo, quae effectum habuerunt, praefenda enim est presentatio illius qui reperitur in quasi possessione, & status ultimus est attendendus, capit. consultationibus, de iure patronatus cum aliis, &c. Fuit etiam ibi dictum, quod in iure patronatus relicto familia, patronus, qui non est fundator, non potest praedicare successoribus, mutando, vel alternando ius patronatus, Ferretius consilio 134. n. 12. Cistren. 44. numero 4. libro 1. Molina de primogen. libro 1. cap. 24. numero 31. & sequenti Lambert. libro 1.2. parte, articul. 8.2. quaest. numer. 6. & ita fuisse decissum coram Rubens 28. Maij. 1583. & fuit etiam decissum in Aretina Capellania 1. Iunij 1584. coram Bubalo, ex Ancharan. numer. 3. & Franco 4. in capit. 1. de iure patronatus in 6. & in eadem Pampilon. idem fuit resolutum coram eodem tertio Iulij eiusdem anni 1595.

Et facit, quod docet Azeuedo in l. 1. titul. 6. § libro 143. re. capit. num. 4. quod d. decretum Concilij procedit, quoties praescribitur contra Ecclesiam liberam, patronum non habentem, ut patet, ex text. ibi, in servitutem, quod à nonnullis impudenter fit, redigantur, non vero loquitur, cum contra Ecclesiam non liberam, & contra patronum praescribitur ius patronatus. Nam tunc quanto tempore praescribatur, opiniones Doctorum manent in suavi, de quo Couarruu. in regula possessor. 2. parte §. 10. numer. 3.

Pro complemento huius Capituli, aduertendum est pertinentiam collationis § ad inferiorem Episcopo, ad quem de iure non spectat, probari per famam, & communem reputationem, ita docet Rota decis. 3. de probatio. in nouis, Lapsus de allegatione 89. n. 8. Milic. in reper. verb. probatio. Decius in capit. 1. num. 39. de appellation. Hieron. Gabriel. consil. 193. libro 1. Malcard. de probation. conclusion. 173. & 313. num. 21. Flam.

2. Flam. Parif. de resignatione benefic. lib. 7. questione 23. numero 42. qui dicit communem, & Rota decisione 803. numero 1. parte 1. diuersorum. Et satis est per literas, vel instrumenta, docere Beneficium consueuiffe per talem conferri, & ad illum collationem, & institutionem solere pertinere. Rota decisione 7. numero 3. de probatione in nouis, & Mascard. d. conclus. 313. num. 23.

Quod primo intellige, quando super pertinentia collationis directæ non agitur, nec pronuntiandum existit, Egid. de i. 559. Rota dict. decis. 803. num. 2. & cum Ordinarius non est in causa, vel prouisus ab eo, sed alius habens à Papa, vel Legato, vel aliunde, Hieron. Gabr. sup. & Ruta d. decis. 803. numero 2.

Nam contra Ordinarium noluerunt Domini de Rota, & quod sufficeret in vna Parmen. Parochialis de anno 1520. In qua agebatur inter prouisum ab vno Canonico, qui contulerat ratione Præbendæ, & prouisum à Cardinali Farnesio Administratore Ecclesiæ Parmen. nisi fama effect iuncta alia specie probationis, vt per Castad. decis. 1. de probatio. Et idem fuit tentum in vna Vlisbonen. Parochialis de anno 1554. coram D. Oradino, vt per Caputaquen. decis. 137. parte 1. Et in vna Tullen. Parochialis 22. Iunij 1558. coram Dom. Quiroga, in qua fuit & resolutum. Collationis pertinentiam ad inferiorem, probari per testes, deponentes de publica voce, & fama, cum agitur contra prouisionem Legati, factam auctoritate Apostolica, maxime si ille Legatus, qui contulit auctoritate Apostolica, erat alius Ordinarius, & non contulit iure Ordinario, & licet testes fuerint repetiti, parte non citata ad probandam famam, de mandato iudicis sufficere, quia citatio non est necessaria, iuxta doctrinam Castren. in l. heredis palam. §. si quid, numero 4. ff. de testam. & probari per vnum testem de fama, & alium, qui dicit, quod publice dicebatur, quia idem est, vt per Chifanen. decis. 30.

Et in vna Teruifina plebis de Medulo & 10. Ianua. 1594. coram D. Orano fuit resolutum. Quod cum de collationis pertinentia non agitur contra Ordinarium, sed contra inferiorem, qui pretendit vniuersum Beneficij, & cuius commune est ius, si fici probatio leuior, etiam per famam ex dictis.

Quamuis antea in eadem 16. Decembr. 1588. coram D. Bubalo esset resolutum, Quod ad effectum infringendi vniuersum, ob non expressionem iuris presentandis requiruntur probationes concludentes, ex Rota decis. pen. & fin. de except. in nouis.

Secundo intellige collationis pertinentiam & ad inferiorem probari per famam, cum quasi possessione conferendi, alias fama sine quasi possessione non suffragatur, Puteus decisione 140. in fin. libro primo, ita fuit dictum in dicta Taruifina decimofexto Decembris 1588.

Sed hæc declaratio videtur accipienda, & cum agitur contra Ordinarium, vel prouisum ab eo, tunc enim ita demum per famam probabitur pertinentia collationis ad inferiorem, si concurrat longissima possessio conferendi, & agatur de iure conferendi antiquo, iuxta dicenda de iure patronatus infra c. ult. an 85.

Alias enim si non ageretur contra Ordinarium, vel & prouisum ab eo, videtur sufficere fama publica, & communis reputatio ex dictis, nisi ex aduerso constaret de statu, & possessione contraria, quo etiam modo potest accipi ista regul. declaratio.

Et in dict. Taruifina 18. Iunij 1589. fuit etiam de-

cisum. Ius conferendi probari ex statuto, seu dispositione continente concessionem Episcopi, & confirmato cum causa cognitione à Cardinali auctoritate Apostolica, Ius enim conferendi, ex concessionem Episcopi potest competere, glossa, & Doctores in capit. pastoralis de donatio.

Etiam si non constet & de quasi possessione conferendi, & sic de vfu statuti, vt in eadem causa die 15. Ian. 1590. Imo eius obseruantia, ex ipsius publicatione præsumitur inducta, Decius conf. 554. vt in eadem causa d. die 10. Ian. 1594.

CAP. VI.

De sequestro.

SUMMARIA.

Sequester Beneficia confert, & presentat, siue ius patronatus sequestratur de per se, siue vniuersitas, in qua est. Licet secus sit in depositario, n. 1. & 2. Quamuis contrarium alij teneant, n. 3. & alij voluntarium sequestrum à necessario distinguant, n. 4. & contra Zelchum n. 5.

Respondetur rationi contrariae sententia, ex c. cum Berthol. de re iudic. quod creditor pignoris, ideo non presentat, quia adei persona legitima, que presentet, nepe Dominus, quod non procedit in sequestro, & c. & in ea ex literis, de iure patronatus, ideo presentat conductor, non Dominus quia erat conductor ad longum tempus, seu emphyteota, qui habet vtile dominium, a numero sexto.

In conductorem ad modicum, non longum tempus, non transit ius patronatus seu presentandi, etiam cum vniuersitate bonorum, etiam si aliter conuentum sit, numero decimo & undecimo. Vnde conuincitur, quod Rebuffus tenere videtur, quod in conductorem fructuum Episcopatus, transit etiam ius conferendi, si specialiter sit ei concessum, licet non alias, numero duodecimo.

Quod dictum est sequestrum posse conferre, intelligi debet data capacitate persona sequestri, quia clericus est, secus si laicus, n. 13. & idem in presentatione, quando ius patronatus pertinet ad Ecclesiam, seu Beneficium sequestratum, secus alias, n. 14. & 15. & quando laicus deputatur sequester Prælatuæ, seu Beneficij, solum censetur deputatus ad temporalia, numero 16.

De materia sequestri remissive, n. 17. & quod sequester voluntarius possideat, necessarius vero non, esse communem sententiam, licet alij aliter teneant, numero 18. & 19.

Si sequestratio Ecclesiæ de qua contenditur, non sit facta, & pendente lite vacatio acciderit Beneficij pertinentis ad collationem, vel presentationem eius Ecclesiæ, quis habeat tunc conferre, vel presentare, a num. 20. Resoluitur quod si lis mota est super possessione, ita quod pendet quando quis possideat, nullus eorum poterit conferre, vel presentare, si vero solum mouetur, quando super proprietate similiter, nullus potest conferre, vel presentare, nisi ante litem motam sit in possessione, & quoad hoc, idem est, motam esse litem super castro, villa, seu Ecclesiæ, ac motam esse principaliter super iure presentandi, vel conferendi contra Lancellorem.

In secundo casu, quando mouetur, quando super proprietate (licet presentatio possessoris debeat admitti)